

**Teatr Grotowskiego
We Francji i Iranie**

Jerzy Grotowski prowadził w lipcu cykl wykładów w Studio Dramatycznym w Aix en Provence we Francji, a po powrocie razem ze swym zespołem udał się w sierpniu do Iranu, gdzie Teatr Laboratorium występować będzie w dniach od 21.VIII do 10.IX ze spektaklami "Książę Niezłomny" na festiwalu w Shiraz.
Ten sam spektakl Teatr Grotowskiego przedstawi następnie w Libanie we wrześniu.

**Osiągnięcia Okręgów 12 i 13 ZNP
Gratulacje Dyr. Radosza**

Za okres pierwszych sześciu miesięcy Okręg 12 Związku Narodowego Polskiego znajduje się na I-szym miejscu w rekrutacji nowych członków. Do Okręgu 12 wpłynęło już 567 aplikacji. Na II-im miejscu znajduje się Okręg 13 z liczbą aplikacji 521. Z tej okazji, Tadeusz Radosz, naczelny dyrektor ZNP oraz prezes Komitetu Członkowskiego obydwu Okręgów, wyraził najserdeczniejsze podziękowanie

członkom i kierownictwu tych Okręgów. Dyrektor Radosz oświadczył, że osiągnięcie to jest wspaniałym aktem uczczenia 90-iej rocznicy założenia Związku Narodowego Polskiego.

W dalszej części swej wypowiedzi dyrektor ZNP oświadczył, że pomimo panującego obecnie w pełni sezonu wakacyjnego, który nie sprzyja kampanii rekrutacyjnej, wszyscy powinni dążyć wszelkimi staraniami i kontynuować program przyjmowania nowych członków do Związku. Punktem dodatnim sezonu letniego jest jednak fakt, że wiele rodzin jest w pewnym stopniu finansowo odciążonych. Wyeliminowane są wtedy wszelkie koszty, związane z okresem szkolnym, przybory szkolne, lunchy itp. Wyeliminowane są także opłaty za ogrzewanie mieszkań. Ogólnie więc rzecz traktując, lato jest niemalże idealnym okresem na wykupienie polisy ubezpieczeniowej.

Dyrektor Radosz również przypomniał, że niedawno miniony lipiec był miesiącem młodzieży ZNP i że oprócz młodzieży zrzeszonej jest jeszcze bardzo duży procent młodzieży polskiej, która należy do ZNP. Należy więc dążyć do starań, aby wśród nowych członków znalazło się jak najwięcej młodzieży.

**Oświadczenie w Sprawie
Muzeum Polskiego w Ameryce**

Od kilku tygodni szerzy się wśród Polonii pogłoska, że Zarząd Zjednoczenia Polskiego Rzymsko-Katolickiego w Ameryce przenosi Muzeum z Chicago, Illinois. Pogłoski te dotarły już do prasy polskiej i polskich programów radiowych, które domagają się wyjaśnienia sprawy.

Niniejszym oświadczeniem pragniemy najpierw ustalić następujące fakty:
Muzeum Polskie w Ameryce, zostało założone w roku 1935 na podstawie uchwały Sejmu Zjednoczenia P.R.K., odbytego w roku 1934 w mieście Springfield, Massachusetts jako Archiwum i Muzeum Zjednoczenia P.R.K., służące całej Polonii Amerykańskiej. Następnie przez cały czas jego istnienia było utrzymywane głównie przez Zjednoczenie P.R.K. W roku 1960, chcąc uzyskać materialne poparcie innych organizacji polonijnych, Zarząd Zjednoczenia P.R.K. zorganizował korporację, do której we-

szli reprezentanci innych organizacji i osoby pojedyncze. Poparcie jednak ze strony tych czynników było bardzo słabe.
Nie otrzymując należytego poparcia i nie chcąc krepować działalności Zarządu Zjednoczenia ustawami korporacyjnymi, na ostatnim Zejeździe Dyrekcji Muzeum, odbytym dnia 23 kwietnia 1970 r. w Chicago, Illinois, uchwalono rozwiązać korporację i Zarząd Muzeum oddać spowrotem Zarządowi Zjednoczenia P.R.K. Nie mniej jednak utrzymano zasadę, że dotychczasowi członkowie Dyrekcji Muzeum mogą wejść do Komitetu Doradczego, do którego w przyszłości będą dołączeni inni, gotowi do współpracy w dziele utrzymania tej instytucji.

Jeśli idzie o sprawę przeniesienia Muzeum, to zaznaczyć tu chcemy, że ponieważ Sejm Zjednoczenia P.R.K. upoważnił Zarząd Zjednoczenia do założenia Muzeum, przeto tylko Sejm Zjednoczenia P.R.K. będzie decydował o przyszłości Muzeum.

Zaprzeczając nieuzasadnionym pogłoskom, niniejszym w imieniu Zarządu Głównego Zjednoczenia P.R.K. i Komitetu Muzeum, zwracamy się do wszystkich organizacji, instytucji, grup polonijnych i osób pojedynczych z gorącym

Wyrok Śmierci

Phnom Penh, Kambodża, (UPI) — Sąd wojskowy skazał pułkownika wojsk Kambodży na karę śmierci, a 2 innych oficerów na 20 lat więzienia, za współdziałanie z komunistami.

**Do Magazynów
Banku P.K.O.**

znajdujących się w każdym większym mieście Polski można wejść w przysłowiowych skarpetkach, a wyjechać eleganckim samochodem, najmodniej ubranym i zaopatrzonym we wszystkie niezbędne do życia rzeczy.

Do tego potrzebne jest jedynie
Twoje zlecenie.

Miejscowi Dealerzy oraz

PEKAO Trading Corporation — NEW YORK, 10003

Zainstalujcie
SPACE CONDITIONING
CICHE
CENTRALNE OCHŁADZANIE

Darmo Obliczenia w Chicago i Okolicy

Inż. MAJ
STATE OF ILLINOIS REGISTERED ENGINEERS
2358 N. Major Ul. narożnik George Ul.

BEKSHIRE 7-5050

apelem o dalsze popieranie tej wspaniałej, wielkiej i jedynej tego rodzaju instytucji polskiej kulturalnej w Stanach Zjednoczonych, założonej i istniejącej dla podniesienia prestiżu całej Polonii Amerykańskiej i dla pożytku przyszłych naszych pokoleń.
Muzeum Polskie w Ameryce jest nie tylko chlubą Zjednoczenia P.R.K., ale także chlubą całej Polonii Amerykańskiej, co wkłada na nas wszystkich obowiązek wspierania go wszystkimi siłami.
Budujmy i poszerzajmy wspólnymi siłami instytucję, która jest godną powszechnego poparcia.
Józef T. Pranic, prezes Zjednoczenia P.R.K.
Mikołaj J. Nowicki, sekretarz generalny.
Ks. Walerian S. Karcz, przewod. Komitetu Muzeum
Zygmunt J. Stefanowicz, sekretarz.

Serdecznie Zapraszamy
Wszystkich Katolików-Polaków na Specjalne Nabożeństwo Maryjne znane jako
NABOŻEŃSTWO FATIMSKIE
w Niedzielę, Dnia 16-go Sierpnia
Początek o godzinie 3:00 po południu
do **GARY, INDIANA**
5755 Pennsylvania Street
PROGRAM: Spowiedź św. godz. przed rozpoczęciem nabożeństwa, Godzinki i pieśni maryjne, kazanie, Msza święta polska, Komunia św., procesja ze świecami.
Dojazd: Dan Ryan, Calumet Expressway, Kingery Expressway aż do Gary, Broadway South (Rt. 53) aż do 58 Avenue i tu skręcić w lewo!
Serdecznie zapraszają
Ojcowie Salwatorianie

NOVAK AND CO.
SHEET METAL WORKS
LICENSED ROOFERS GENERAL JOBBING FURNACE INSTALLERS "ANYTHING IN METAL"
We Carry Compensation and Public Insurance
1926-28 FULLERTON AVE.
Humboldt 6-4588
THOMAS NOVAK, SR. and THOMAS, JR. SON, Proprietors

WYJAZDY do POLSKI
SAMOLOTAMI: na różne okresy pobytu w Polsce — każdego dnia.
SPROWADZANIE Waszych krewnych i znajomych z Polski na stałe lub z wizytą.
PEKAO, przekazy do wyboru, paczki żywnościowe odzieżowe, maszyny rolnicze, materiały budowlane lekarstwa i inne.
Sprawy notarialne i spadkowe w Polsce załatwi
POLSKIE BIURO PODRÓŻY
STAUDACHER & RATKE
1650 W. 48th STREET
Chicago, Illinois Tel. YA 7-2324

POZNAJCIE LUDZI
dzięki którym **MANUFACTURERS** stał się jednym z Przewodzących Banków Chicagowskich

FRANK BOBRYTZKE
Przewodniczący Komitetu Wykonawczego

MATT A. SAWYER
Egzekutywny Wiceprezes

PAUL MITCHELL
Wiceprezes i Kasjer

**SLUŻĄ SPOŁECZEŃSTWU
PONAD 35 LAT**
Manufacturers Bank
The Manufacturers National Bank of Chicago
1200 N. ASHLAND AVE.
Telefon: BR 8-4040
Członek Federal Deposit Insurance Corporation
ZASOBY PONAD 100 MILIONÓW DOLARÓW

FAIRFIELD Savings
YOUR KEY TO HAPPIER LIVING

When your money earns this much, it more than earns its keep. Invest a minimum of \$10,000 in our savings certificate and get this all-time high interest with complete assurance of safety. Interest is paid or compounded quarterly. Maturity — two years.

To make the most out of these high earnings, you should hold this certificate until full maturity. If money is withdrawn earlier, the law makes a partial loss of earnings mandatory. Call or visit our savings department.

1601 Milwaukee Ave.
Phone HU 9-4800

INSURED

Bogdan Maciejewski

Pod Znakiem Gryfa, Orła i Krzyża,

Augustyn Necel z nadmorskiego Władysławowa jest postacią zupełnie wyjątkową w polskiej współczesnej literaturze. Są podstawy, by twierdzić, że swoim doborem literackim — niezwykle oryginalnym, swoim najczystszy talentem ludowego artysty pióra zajmuje on także wyjątkowe miejsce w piśmiennictwie europejskim. Ten Kaszuba z krwi i kości, dobiegający siedemdziesiątki, jest marynistą. Ma na swoim koncie kilkanaście opublikowanych powieści, poświęconych głównie przeszłości i teraźniejszości twardego kaszubskiego szczeplu, który całe swe życie związał z morzem. Proza Necela ma szczególny walor autentyczności, gdyż pan Augustyn — zanim uległ urokowi pisania — sam „rybańczył”. Był rybakim jak jego ojciec, dziad i ojciec dziada. Rybakami są jego synowie, zięciowie, bracia. W ogóle, to historyczne miasto Władysławowo — pierwszy port Rzeczypospolitej składa się conajmniej w połowie z samych Neclów, których dla celów rejestracyjnych trzeba . . . numerować.

Urodzony we wsi Chłapowo, mieszka od lat we Władysławowie, które po raz drugi w swojej historii przeżywa lata świetności. To miasto, położone u samej nasady helńskiego „cypła” — które już przed wojną stało się modnym kurortem — jest obecnie największym nad Bałtykiem portem rybackim i bazą przemysłowa rybnego. W porcie zaś stoi wiele neclowskich kutrów.

Napisał ostatnio Necel książkę znakomitą i pasjonującą, choć odbiega ona charakterem od jego poprzednich utworów. Stanowi mianowicie coś w rodzaju gawędy, wzorowanej na najlepszych staropolskich tradycjach, gawędzie, która jest udaną próbą zobrazowania jednego z najważniejszych aspektów wielowiekowych zmagania o polskość Pomorza Gdańskiego, a mianowicie roli, jaką w tych zmaganiach odgrywało duchownictwo katolickie. Zaczął Necel od czasów przypadających na siódmą dekadę lat XIX stulecia, czasów bismarckowskiego ucisku i osławionego — „Kulturkampf”, by dojsz do hitlerowskiej gawędzie. Ale w toku poszczególnych opowieści autor robi często dygresje — przypomina wydarzenia bardzo już odległe, czasy krzyżackie, początki polskiej fлоты za króla Zygmunta i Wazów, wojny szwedzkie. I wszędzie jest ów motyw naczelny książki — uporczywe dążenie Kaszubów do wykazania, że stanowią zdrowy konar, wyrosły z polskiego drzewa, że kaszubska mowa — to tylko dialekt polszczyzny, że wiara i obyczaje Kaszubów są takie same, jak Polaków, zamieszkujących całe dorzecze Wisły, ziemie nad Wartą, Odry, czy Bugiem.

Necel nie szczędzi czytelnikowi faktów zasłyszanych od rodziny, sąsiadów, ludzi wiekowych. Pamięć — jak wiadomo — płata figle, zawodzi, więc mając i to za względnie nasz autor często sięga do starych dokumentów, wspomnień zawartych w książkach i w prasie. A im bliżej naszych czasów — autor sięga do nadzwyczaj bogatych pokładów własnej pamięci. Wiadział i przeżył niejedno. Kiedy w 1921 roku żołnierze generała Hallera stanęli nad Morzem Bałtyckim, pisarz był świadkiem owych „zaślubin”. Występujący na kartach tej pięknej literackiej gawędzie, nieustrudzony działacz narodowy — ksiądz Ambroży Lewalski (zmarły w dwudziesto-

leci reformata) był znany autorowi jako staruszek. Tak samo znał wielką grupę księży diecezji chełmińskiej, którzy swój patriotyzm przypłaciли męczenną śmiercią w lasach Piaśnicy, w kaźniach Stuthoffu, Dachau i Oranienburga . . .

Rola księży na przestrzeni wieków w dziele umacniania polskości na północnych rubieżach Rzeczypospolitej rysuje się wyraziście pod wpływem lektury tej książki. Ludzie w sutannach, wywodzący się z tego samego przecież szczeplu związali się ze swoim ludem na dobre i na złe. Niestety, więcej, znacznie więcej, było w przeszłości owego zła. Ale zawsze dumnie popatał na koscielnych chorągwiach kaszubski gryf w towarzystwie białego orła.

Oto wspomniany już ksiądz Ambroży, działający jeszcze w ubiegłym wieku, w drukarni diecezjalnej w Pelplinie kazał wydrukować kilkadziesiąt egzemplarzy sienkiewiczowskiego — „Za chlebem”. Zapakował książki do kufla i pojechał na półwysp helski, skąd szła już masowa emigracja za ocean. Już tłumnie przybywali Niemcy do Kuźnicy i Jastarni, by objąć polskie kutry i „checeze”. Ale pozostali Kaszubi bronili się przed nimi; jak ich przodkowie — synni kaprowie chwycili w dłonie topory i poszli przepędzać intruzów. Ksiądz Ambroży z zaśchodził w tym czasie od domu do domu, rozdawał książki i zachęcał do pozostania, do wytrwania na swojej ziemi, by nie stracił polskiego brzoju, by ocalić Wybrzeże dla Polski, która przedtę czy później rzuci kajdany . . . Ojciec Ambroży wstrzymał wielki ped Kaszubów do Ameryki, ale wielu wyjechało. Ci zwłaszcza, którym groziła służba w pruskiej armii. Razem z rybakami pojechali księża. Necel był przed dwoma laty w Stanach Zjednoczonych, odwiedził osiedla Kaszubów, których jest tam prawie 300 tysięcy. Wiele wrażeń i odgrzebanych faktów zamieścił w tej książce.

Po ks. Leopoldzie Moczygombie, który w Stanach Zjednoczonych jał organizować Polonię i zrobił wszystko, by nie utonęła ona w amerykańskim tygry, przyszli inni: Kaszuba spod Oksynia — Andrzej Kur, Leon, Szopiński spod Kościerzny, ks. Jacek Gluski, ks. Baczyński. Oni to byli najaktywniejsi w dziele zjednoczenia Polonii Amerykańskiej, obrony polskości emigracyjnych osad. W czasie sporów polonijnych, w 1908 roku, rozeszła się wieść, że polski kapłan wyższony został do godności biskupa. Wybrańcem był kaszubski syn z Wejherowa — ks. Paweł Rhode, skromny proboszcz parafii św. Michała w Chicago. Tak więc znów dał o sobie znać dzielni członek nadmorskiego szczeplu. Pasjonujące są zwłaszcza fragmenty książki, które mówią o zaciekłych wręcz zmaganiach polskich księży w Ameryce z wybitnie antypolsko nastawionym Kardynałem Mundeleinem, Niemcem z pochodzenia. Byli kaszubszy księża bowiem zawsze ze swoim ludem, trwali na posterunkach — w uciśnionym Kraju i w dalekiej Ameryce. Byli w czasach pokoju i w wtedy, gdy krwawa łuna znówu zapłonęła nad Bałtykiem. Byli za obozowymi drutami i przy apelu poległych, który odbył się wiosną 1945 roku nad nieostygłymi jeszcze mogiła mi pomordowanych . . . Nie jeden trup opięty był w poszarpaną sutannę . . . Im wszystkim poświęcił wzruszającą książkę kaszubski pisarz i rybak.

(KAI)

Zamek królewski w Warszawie (widok przedwojenny), zbombardowany przez Niemców w 1939 roku i do dziś nie odbudowany.

Andrzej Pomian

“Pod Bramą Skajską w Warszawie”

O Krzysztofie Kamilu Baczyńskim, Poeście Polski Podziemnej

W dziesiątym roku wojny trojańskiej, w Bramie Skajskiej wiodącej z Troi na pole walki, dopadła któregoś dnia królewicza Hektora jego żona Andronacha, za którą piastunka niosła ich małego synka, „Hektorko — czy chcesz swą odwagę przepłacić życiem? Nie czyni swego syna sierotą! Broń się z wieżą! Nie wychodź w pole!” „Gdybym się skrył na wieży” — odparł Hektor — „nie śmiałbym już nigdy spojrzeć rodakom w oczy. Ukochana, nie rozpacza! Nikt mnie nie zesła w zaświaty przed czasem. Idź do domu, zajmij się pracą. Wojna jest rzeczą mężów. A ta wojna jest rzeczą wszystkich Trojan, moją zaś — przed wszystkimi”.

Od chwili, gdy boski Homer wyśpiewał tę scenę pożegnania w „Iliadzie”, upłynęło ponad dwadzieścia siedem wieków, gdy w maju roku 1943 stanął pod swoją Bramą Skajską — w okupowanej Warszawie — młody poeta Krzysztof Kamil Baczyński. Jak niegdyś Hektor, musiał teraz dokonać wyboru między miłością rodziny a miłością ojczyzny, pomiędzy domem a walką. Wątki, chory na astmę, zagrożony gruźlicą — nigdy by nie był żołnierzem w zwyczajnym wojsku, w normalnej wojnie. Ale wojsko podziemne nie było normalnym wojskiem. Przyjmowało do swych szeregów bez komisji poborowych i bez badań lekarskich. I wojna nie była normalna. W kraju szalał terror przedtem w tych rozmiarach nikomu nie znany. Zbliżała się szybko chwila, kiedy miały się rozstrzygnąć losy Narodu Polskiego, być nie — na pokolenia. Trzeba więc było powziąć decyzję już teraz, bez zwłoki. Baczyński ją powziął i jak na poetę przystało — przedstawił ją najpierw w poemacie pod znamienym tytułem: „Wybór”.

Jego bohater odchodzi nieczym Hektor od żony i syna. Ginie w akcji dywersyjnej. Już w zaświatach zwierza się ze swych wątpliwości Aniołowi:

...zapłakał: “Czym nie zgrzeszył odchodząc od cierpienia . . .
Jam szedł za tym płomieniem, co pali nieostrożny i nieobaczny na nic”. A anioł mówił tak:
“Tyś był miłością wiernej nierozdzielny ptaś,
który miał tyle serc, ileś twych braci miał, i z każdym serc powiem twój wielki płomień drzał,
i uczyniłeś wybór po wszelki świata czas, Jakże chcesz, żeby w trwodze o jedno ciało gasł? (..)

Ale wiedz: kto zaufał, gdziekolwiek niesie lot, miłością podziela odmiłowanych zło.”
Baczyński urodził się w Warszawie 22 stycznia 1921 r. Jego ojcem był dość znany krytyk literacki — Stanisław, dawny legionista i socjalista, który pod koniec życia przesunął się mocno na lewo. Matka poety — Stefania z Zielińskich, osoba nie pozabawiona również ambicji literackich, pod względem poglądów należała do innego świata. Choć jej brat — filozof Adam Zielińsk, był podobną ewolucję jak jej mąż, ona sama nie miała nigdy nic wspólnego z żadnym materializmem, nawet ideowym i filozoficznym. Odmiennie niż ojciec poety — była zawsze głęboko i naprawdę religijna. I tę wiare zaszczerpiła swemu synowi.

Współżycie rodziców Krzysztofa nie układało się harmonijnie. Przez pewien czas matka mieszkała nawet z jednym — osobno. Przyszły poeta wyrastał więc w warunkach rozdarcia rodzinnego i kolidujących ze sobą wpływów światopoglądowych. Pisać wiersze zaczął jeszcze na ławie

szkolnej, przed wojną, zdradzając od razu ogromną łatwość pióra. I już wtedy interesował się żywo sprawami społecznymi. Należał nawet do tajnej organizacji młodzieży „Spartakus”, w której sierały się wpływy socjalistyczne i komunistyczne. Postaci Spartakusa, przywódcy zbuntowanych przetrząkaczy Rzymowi niewolników, poświęcił też młodziutki poeta swój pierwszy poemat „Bunt”, ukończony w styczniu 1939-go roku.

Krzysztof czytywał wielu poetów polskich i francuskich, nie ulegał jednak długo niczym wpływom. Nawet ze Słowackim łączy go zbliżony typ wyobraźni, a nie jakaś zależność. Baczyński potrafił być zawsze sobą. Ale przed wojną pozostawał pod silnym wrażeniem poezji katastrofistów. Już wkrótce miał się jednak, niestety, przekonać, jak bardzo modne, wyimaginowane, poetyckie katastrofy różnią się od rzeczywistych. Przyszła wojna, okupacja, — i — jak się trafnie wyraził jego monografista Kazimierz Wyka — poraziły one wręcz Baczyńskiego. Śmierć była także nie pozą poetycką, nie młodzieńską kokietacją, lecz potworną codzienną rzeczywistością. Krzysztof zawsze skłonny do marzyściwstwa, w marzeniu szukał zrazu ulgi i ucieczki. Jeszcze wiosną 1941-go roku pisał w wierszu „Starość”:

Otom szary od pyłu tyłu wieków,
a zawsze na osiślanej chmurze.
To sny te miasta wołające: “Człowieku”,
to rzeczywistość: kiedy oczy zmrzną.”

Bezradność i poety i (jego zdaniem) — prostych teologicznych rozróżnień moralnych w obliczu okropności życia pod okupacją, odmalowuje symbolicznie poemacik „Z szopką” z grudnia roku 1941-go. Tradycyjne figurki jasełkowe: białe i czarne, upostaciowanie sił dobra i zła, w poemacie Baczyńskiego popiełają w atmosferze okupacji i przestają się różnić. Zetknięcia z rzeczywistością nie wytrzymuje nawet anioł:

Góra białe konie przeszły,
trop dymiący w kłębach stanął,
w gwiazdach płoną cicho trzeszczy wigilijne siano.
Spozą gór czy spomad ziemi
anioł biały? kruchy mróz?
starczy w niebo nachyleni?
Anioł biały szopkę niósł.
Zamknąć tak — to ironicznie —
w daszek gwiazdom pobielany,
płomień wieków i człowieka
w tekturowe cztery ściany.
Zamknąć tak — to z odległości —
w dwie figurki — czarną białą
rozdeptanych epok kości
i spalone żądzą ciało.

W naprężone kusze burz
anioł biały — szopkę niósł.
A figurki w mece gasnąc
coraz słabiej, zanikały
w napowietrzną gwiazdy jasność,
tekturowo — popiełają.
Śmiał się anioł pół-śmiechem
z ich uporu, a nie grzechu,
że tak jedni — choć ich stu.

Anioł biały szopkę niósł.
Aż na grudzie stopą lekką
stanął niby mgłą i skałą
i kołwał, głodem ścięty
urząd w grudę białe — ciało,
zeber czarnych luki spięte,
poskręcane rydle rąk,
brzech jak beben życia — wzdęty,
brzech zniżył, brzech jak tłok,
i zawrócił. W nieba plusk
poczerniałą szopkę niósł.

“Z szopką” zamyka się pierwszy okres
(Dokończenie na str. 10-ej)

Józef Łobodowski

Litwa i Białoruś

Artykuł „O stosunkach litewsko-polskich” („Tydzień Polski”, 27 czerwca 1970 r.) już choćby dlatego zasługuje na pilną uwagę, że podpisany jest imieniem i nazwiskiem Litwina, wykładowcy na uniwersytecie w Bonn. Każda próba rozmowy, a zwłaszcza utrzymana w tonie umiarkowanym i przyjaznym intencją, stanowi jakiś krok naprzód, jakieś wyjście ze ślepego zaułka wzajemnych zarzutów i pretensji.

Ale co mnie uderzyło w tym artykule, to brak chociażby pobieżnego omówienia sprawy białoruskiej. Profesor Zenonas Ivinskis ograniczył się do jednego, krótkiego zdania: „Białorusini swym młodocianym nacjonalizmem wzbudzają naszą troskę”. Kropka — nie więcej. Czy nie za mało?

Kładę przed sobą dwie mapy, przedstawiające te same tereny: Sowietę Republikę Litwy i Sowietę Republikę Białorusi. Granice między nimi wykreślono, jak wiadomo, w Moskwie. Ale mnie chodzi o dwie mapy wyrysowane przez Litwina i Białorusina na emigracji. Obydwaj są skrajnymi nacjonalistami. Proszę, porównajmy te mapy. Na pierwszy rzut oka dostrzegamy, że istnieją wykluczające się nawzajem pretensje terytorialne. Chodzi przede wszystkim o Wilno. Ale nie tylko.

Nacjonalista Litwin nie przyjmuje obecnej granicy, Wilno go nie zadawała. Uważa, że wschodnia granica Litwy powinna sięgać po Lidę i Nowogródek (stolica Mendogal), a na południu obejmować Grodno, część Białostoczczyzny i tym samym Suwałszczyznę. Nacjonalista Białorusin także nie zadawała się byle czym. Na wschodzie i północy żąda Smoleńska i podchodzi pod Psków, poprawia granice z Ukrainą i Polską, wreszcie chce dostępu do Bałtyku poprzez Prusy Wschodnie. Ale nas obchodzi w tej chwili, jak sobie wyobraża przyszłą granicę białorusko-litewską.

Nie wiem, czy profesor Ivinskis jest zwolennikiem jakichś rewidycji litewskich w stosunku do Białorusi, natomiast nie ulega wątpliwości, że zdaje sobie sprawę z istnienia rewidycji białoruskich kosztem Litwy, bo tylko tak można interpretować zacytowane zdanie: „Białorusini swym młodocianym nacjonalizmem wzbudzają naszą troskę”.

Sprawa jest interesująca, bo o to stary spór o Wilno nabiera zupełnie innego charakteru. Ba, jednocześnie historiografia białoruska proponuje także zupełnie inną interpretację wspólnej przeszłości zainteresowanych narodów. Hipoteza, że ród Gedyminowiczów był ruskiego pochodzenia, że stanowił boczną gałąź Rurykowiczów, została po raz pierwszy postawiona przez rosyjskiego historyka Kluczewskiego. Skrajni nacjonalisci białoruscy przyjęli tę hipotezę, przekształcając ją w aksjomat. Twierdzą, że oni mają prawo do nazwy Litwa, a nie Żmudzini, którzy z biegiem czasu zaczęli siebie nazywać Litwinami, wbrew prawdziwej etnicznej i historycznej. Tradycyjne pojmowanie historii zostało w ten sposób postawione na głowie.

Wyraźnie podkreśliłem, że nie zajmuję żadnego stanowiska, nie staję po niczyjej stronie, ograniczam się do rzeczowej relacji, niczego nie umiając ani dodając. Przyzywałem się od wielu lat, że sprawa Wilna znajduje się w centrum sporu polsko-litewskiego. A tu zjawiał się ten trzeci i zgłasza własne pretensje pod adresem jednych i drugich. Dopieroż zdziwienie!

Wilno . . .
“Są oznaki” — napisał Ivinskis — „że w gronie polskiej emigracji politycznej zaczyna się przejawiać pewne zrozumienie tego, jak wielka krzywda Litwie wyrządziła Polska, nie zwracając w swoim czasie jej stolicy. Ten kardynałny błąd polskiej polityki zagranicznej nie tylko pre-

kreślił możliwości konsolidacji sojuszu państw bałtyckich, nie tylko zmusił Litwę pierwszą do podpisania paktu o nieagresji z Moskwą, lecz w końcowym obrachunku odbił się negatywnie na sprawach samej Polski”.

Nie bardzo wiem, jak to interpretować. Czy ma to znaczyć, że rezygnacja z Wilna dałaby Polsce sojuszników w Litwinach? A jeżeli tak, to nie byłoby września 1939 roku? Niestety, Litwa bez Wilna czy z Wilnem, wroga Polsce czy przyjazna, nie odegrałaby, nie mogłaby odegrać żadnej roli w zbliżającym się konflikcie. Podobnie zresztą jak pozostałe państwa bałtyckie.

Wracam do zasadniczego tematu. Etnicznych praw do Wilna w roku 1918 Litwin nie mieli. A jak wyglądają i nadal wyglądają prawa historyczne? Stara stolica Wielkiego Księstwa Litewskiego, założona przez Giedyminę — to chyba prawo wystarczające. Ale rzecz w tym, że o spadek historyczny po Wielkim Księstwie zgłaszają się Białorusini, właśnie ten „młodociany nacjonalizm” białoruski, który wzbudza troskę profesora Ivinskisa. Zostawmy polskie pretensje na boku i przyjrzyjmy się dwóm spadkobiercom: Litwinom i Białorusinom.

Każdy białoruski patriota natychmiast obruszy się na samo użycie określenia „młodociany”. I znacznie udowodnić, że cała wschodnia część Aukstoty, na prawym brzegu Niemna, była ruska (białoruska), zanim powstała tam jakakolwiek państwo owoś. Oczywiście, niezależnie od tego, czy Giedyminowicze byli ruskiego pochodzenia czy nie. By nie komplikować zagadnienia, odrzucam na razie hipotezę Kluczewskiego, jak gdyby nigdy nie została wyświęta.

Za początek swego związku federacyjnego kuni-gaszów Żmudzkich i aukstoczek przyjmuje się rok 1219 (?). Na czele stał książę Zwynbud, postać mało historycznym znana. Następne etapy to Mendog (Mindowe), potem jego syn Wojsiek, Rusin z Halicza, Szwarno, do którego jeszcze powrócę, wreszcie Giedymin. Białoruskie księstwa (używam określenia „białoruski” avant la lettre) istniały znacznie wcześniej, co najmniej od trzystu lat. Grodno na przykład założone zostało w wieku XI na pograniczu siedzib plemienia Drehowiczów i Jaćwieży, Stara cerkiew, zwana „Na Koločy”, pod wezwaniem „świątyni Borysa i Gleba, powstała w wieku XII, a więc na dwa stulecia przed zajęciem miasta przez Litwę. Jak daleko na zachód sięgał Drehowiczanie? Gdzie dokładnie przebiegały granice księstwa połockiego? Miasto Lida powstało w roku 1180, Wilno i Troki jeszcze wtedy nie istniały.

Ale Mendog (Mindowe) już siedzi w Nowogródku, już panuje nad większą częścią Czarnej Rusi, Giedymin sięga jeszcze dalej na wschód i północ. Gdy zjawia się sama nazwa Wielkie Księstwo Litewskie, element ruski już znacznie przeważa nad litewskim. Gdzie przebiegała granica etniczna i czy była wyraźna czy płynna?

Wiek XIII a jeszcze bardziej XIV stawia przed badaczem mnóstwo zagadek. Na wiele z nich można odpowiadać w różny sposób, zależnie od narodowych upodobań. Czy Mindowe był na pewno poganim, gdy przyjmował katolicyzm z rąk Krzyżaków? Dlaczego jego syn Wojsiek nie tylko nie przjął katolicyzmu razem z ojcem, lecz stał się mnichem prawosławnym? Dlaczego przekazał rządę nie rodzowitemu Litwinowi, lecz synowi księcia halicko-włodzimierskiego, Daniela Romanowicza, Szwarznie, o którym wspomnianem przed chwilą Olgierd był żonaty dwukrotnie: z Marią wielebską i Julianą twerską. Obie były prawosławne. I tu następuje

(Dokończenie na str. 10-ej)

Bolesław Surówka
W Stronę Olkusza

Ongiś w tamtych okolicach nie tak łatwo było się poruszać. Na przykład w "Tygodniku Ilustrowanym" z sierpnia 1901 roku znajduje się opis podróży do Ojcow. Autor — warszawianin, do stał się najpierw do Olkusza kolejją (linię Dąbrowa Górnicza-Dęblin zbudowano w latach 1883-1885), ale stamtąd już dalej musiał jechać na furmance drogą pełną wybojów.

Nie na darmo w starej ludowej piosence z tamtych stron śpiewano wtedy: "Od Krakowa jadą — kamienistą drogą. . ." Oczywiście, w rytmie krakowiaka, tańca — jak wiadomo — odpowiednio "trzęsącego".

Ojców, pod względem turyistycznym "odkryty" już co najmniej od połowy XIX wieku, cieszył się od początku dość dużym powodzeniem jako letnisko. Jednakże drogi w jego okolicach były nad wyraz nudne. Miało to swoją przyczynę w polityce władz carskich, które uważały, że na obszarach granicznych z Austrią źle drogi, albo najlepiej zupełnie ich brak — to ważny czynnik typu strategicznego.

Nie poprawiły się tu drogi nawet wtedy, gdy osławiona spółka niemieckich kupców z Wrocławia zaczęła dewastować lasy dzisiejszego naszego parku narodowego i wywozić stamtąd drewno do najbliższej stacji kolejowej, czyli w tym wypadku od Olkusza, co notabene wywołało zrozumiałą burzę w społeczeństwie polskim i w rezultacie doprowadziło do wykupienia ojcowskich obszarów leśnych z rąk wrocławskich spekulantów.

Dawne to co prawda dzieje, lecz o tyle warte przypomnienia, że charakteryzują one pewną dość paradoksalną sytuację. Oto w czasach, gdy Ojców był jeszcze trudno dostępny, jego wspaniałej przyrody (oczywiście, pomijając incydent z wrocławskimi kupcami) wiodło się znacznie lepiej niż obecnie, gdy do Ojcow jażdży się "jak w dym" (sama "Grota Łokietka" w roku 1969 zwiedziła aż 145 tysięcy osób!).

Oczywiście, Ojcowski Park Narodowy zamieniają nie tylko spaliny samochodowe, jakkolwiek mają one w tym względzie swój niechluby udział. W ubiegłym roku na przykład województwo krakowskie zwiedziło 12 milionów (!) turystów, z czego na Ojcow przypadło, lekko licząc, około miliona, a przybyli oni przeważnie takimi czy innymi pojazdami mechanicznymi. A w przyszłości zapewne co roku będzie ich więcej!

Ale cóż, trudno przecieć wyznaczyć, żeby do Ojcow nie przyjeżdżano. Dolinę Prądnika dość poważnie odcięła droga z Krakowa do Olkusza przeprowadzona poza obrębem Parku Narodowego. Obecnie ona już jednak nie wystarcza. Wobec tego teraz buduje się jeszcze jedną odnogę na tzw. Złotą Górę, do której na razie jeszcze trzeba jeździć przez Ojcow. Wszelkie też nowe inwestycje turystyczne będą lokowane w przyszłości na obrzeżu Parku, czyli poza jego obrębem, a więc np. w Jerzmanowicach, Sułoszowej, Imbramowicach, Skale i in.

Słuszne to decyzje, ale samo zmniejszenie ilości spalin w rejonie Ojcow, choć pomoże jego przyrodzie, nie rozwiąże jeszcze całego problemu. Gorzej jest mianowicie z dymami przemysłowymi, które zwałają się na Ojcow (wiatry w tym rejonie wciąż przeważnie z zachodu na wschód) z "CHJOL-u". A "CHJOL" — to nazwa skrótowa okalająca nieco więcej trójkątny rejon przemysłowy, zawarty między Chranzowem, Jawornem i Olkuszem. Otóż dymy z "CHOJL-u" dają się przyrodzie ojcowskiej porządnie we znaki. Rzecz charakterystyczna — Nowa Huta, choć bliższa, mniej tu działa, gdyż jej dymy, posłuszne lokalnej rzyby wiatrów suną również na wschód. Inna rzecz, że szkoda że za Puszczę Niepolomiczką, czy raczej jej resztkom.

W każdym razie "działalność" dymna "CHJOL-u" odbija się ujawnia zwłaszcza na drzewach iglastych, czyli sławnych ongiś świerkach i wysokopiennych sosnach ojcowskich, które po prostu powoli, ale za to stale obumierają.

Oczywiście, bardziej rygorystyczne i powszechniejsze stosowanie filtrów w zakładach przemysłowych

"Pod Bramą Skajską w Warszawie"

(Dokończenie ze str. 9-iej)

twórczości Baczyńskiego. Krzysztof przestaje uciekać od rzeczywistości. Szuka teraz odpowiedzi na pytania etyczne, polityczne, narodowe, które okupacja musiała nasuwać każdemu myślącemu człowiekowi. Rozpoczyna swoje zmagania z Bogiem. Podobnie jak później Albert Camus, Baczyński w okrucieństwie Niemców dostrzega nie tylko ich upadek, ale i kryzys całej ludzkości, czemu daje wyraz w wierszu "Modlitwa pierwsza".

"O, nie nazywaj mnie człowiekiem, bo mi wstyd krwawy — wzrok wyupi, bo mi na czołe zbrodni znamię, z ziemi nie owoc — zapach trupi i tylko topór, a nie ramię (. . .) I odbieraj ręce te niezdarne, co i z marmuru krew wypłusną, i zanim ziemię zedrzesz z powiek (. . .) daj, żebym umarł choć jak człowiek."

Do tematu tego wraca poeta w "Modlitwie Drugiej":

"Tak wzrastamy. Idziemy przez czas i kochanie. Bogu nie dowierzamy, ludzie kłamią nam. Jeszcze rok, jeszcze życie, a co pozostanie, kiedy u blasku przystaniemy bram?"

Nikt z nas nie jest bez winy. Kiedy noc opada, wasze twarze i moja oczekują krwią — i własne ciało jest jak duszy zdrada, i nienawistne ćwiki własnych rąk.

I nikt bez zmyły. Czarne czasu koła jedne w drugie wplecione, czyn pociągają czyn.

I noc. A z nocy tej jak gdyby nikt nie wołał nawet o łaskę odpuszczenia win.

O spłyni, aniołem spłyni i od konania z myślą od głowy odciętej przez bat oczyść, i przywróć nam moc pokochania, sosnowy, prosty dom i potok żywych lat.

O ziemi, ziemi moja, powróć w nasze serca czystym imieniem, rozwiąż skamieniały czas.

Od ciał zabitych, ciał morderców, od trwogi noceń oczyść nas."

Akcent wyzwania i rozpacz brzmi w "Modlitwie Trzeciej":

"Jeżeli mokre gałęzie oczu, jeżeli usta z płomieniem wiary lekkiem rozdmuchać i zakryć nocą, miłość — pożarem, to nas już nie karm ziemią ni niebem,

odbierz, gdy dałeś, niepokój godzin, to zabij dzieci kamiennym chlebem przed dniem urodzin."

Po tym wybuchu przychodzi wreszcie uciśnienie:

"Otom strzęp oderwany od drzewa wielkich pogód, sam swym oczom nie znany, obcy swojemu Bogu.

Oto słyszę, jak w popiół przemieniam się i kruszę. I coraz mniejszy ciałem, wierzę we własną duszę."

Zwady z Bogiem dawały poecie dojrzałość myśli. Etyka chrześcijańska staje się odtąd wewnętrznym nurtem całej jego poezji. Baczyński zerwał z tym łatwym cynizmem, który kiedyś podsumował La Rochefocauld maksymą: "Mamy wszyscy dość siły, aby znieść niedolę innych". Jakże odmienną maksymę wkłada poeta w usta bohatera swojej noweli "Rzecz ważna": "Dlaczego to nie ja, tylko on? O wiele łatwiej cierpieć samemu". . .

Etyka chrześcijańska kazała Baczyńskiemu wziąć ostatecznie rozrób z wszelkim materializmem filozoficznym. Z organizacją "Spartakus" poeta nie miał kontaktu już od wybuchu wojny. Teraz przestał się prawie widywać ze swoim wujem. Nie miał już nic wspólnego z komunikującymi jego córkami. W przypisach do poematu "Bohater" pisał: "Bohater nie zamknął się w materializmie, który mu wrzysłowo wytłumaczył, bohater nie da całej duszy bojom zemsty i krzywdy, będzie wielkołusny i wielki przez miłość do wszechświata". Nie znamy zresztą wszystkiego, co o tym pisał. Cenzura reżymu polowała na jego spuściznę literackiej. Nawet w pieczętówce wydany tom "Utworów zebranych" z roku 1962-go, widzimy przypis do poematu "Jak gdybyś ciszą znużoną spojrział na światło", ale samego poematu nie znajdujemy. Nie przeszedł przez cenzurę.

Wrzaz z pogłębieniem etycznym przychodzić poczęło poczucie coraz większej solidarności z walczącym narodem. Walka stała się w oczach poety coraz bardziej nakażeniem Boga, jak to już później — w maju roku 1943-go — powie w wierszu "Dwie Miłości":

"I pokochałeś jeszcze ziemię grozy z ognistym śladem wielkich kroków Bożych (. . .)

I kiedy z szablą rozpaloną stoisz u huraganu ostatniego boju (. . .) myślisz, że z Boga musi być ta miłość, dla której młodość w grobie się przesłonió."

(Dokończenie w następną sobotę)

Nadzieje Republikanów

W kołach republikańskich w Washingtonie panuje przekonanie, że kongr. Clark MacGregor z Minnesoty ma dobre szanse pokonania w listopadowych wyborach b. wiceprezenta Huberta Humphreya. . . Obydwaj toczą walkę o miejsce zajmowane przez sen. Eugene McCarthy, który w przybliżeniu rozstrząsał podjętą najprawdopodobniej decyzją w swym życiu — zrezygnowania z Senatu.

Humphrey przyznaje, że nie spodziewał się, iż MacGregor zmusi go do energicznej kampanii. Liczył on na łatwe zwycięstwo w wyborach przedziwnym dla mało znanemu poza jego kręgiem kongresmanowi. Obecnie zmienił zdanie i przyznaje, że MacGregor jest silnym przeciwnikiem. Humphrey rozumie, że klęska w listopadowych wyborach oznaczała by koniec jego kariery politycznej.

zresztą zrujnowanych. Miastu w owych smutnych czasach zaszkodziła nie tylko woda kopalni, lecz i podkopy górnicze pod domami i murami, co doprowadziło w rezultacie do zawalenia się wielu budynków oraz trzech sławnych jeszcze od średniowiecza bram miejskich — Sławkowskiej, Krakowskiej i Geskiej.

W ciągu XIX wieku kilkakrotnie powstawało próby odnowienia kopalni. Wreszcie w roku 1901 trzej sztolnie olkuskie — Bolestawska, Ponikowska i Czaratorska — znowu stały się zdolne do użytku.

Walka z wodą nie była jednak łatwa i niejednokrotnie jeszcze trzeba było z tym żywiołem potykać. A gdy w ostatnich latach olkuski przemysł kopalniany rozwijał się na dużą skalę, z wodą zaczęły się nowe kłopoty. Spływa ona bowiem ustawicznie do wszelkich wyrobisk podziemnych i choć się ją stamtąd wypompuje, to jednak owa tak potrzebna ludziom i roślinom ciecz, nie wraca niestety tam skąd przyszła. I dlatego właśnie nie widać, cebryki, balie i wanny stoją przed domami i czekają na zbawczy beczkowiec.

Nie ma więc innej rady jak tylko wodociąg. Bo życie oparte na łasc beczkowiec — to jednak nie przyjemnego.

Wojenne Losy Ołtarza Wita Stwosza

Rozumiejąc jak bezcenna wartość przedstawia słynny ołtarz Wita Stwosza, który znajduje się obecnie w Kościele Mariackim w Krakowie, w obliczu nadchodzącej wojny postanowiono go odpowiednio zabezpieczyć. W tym też celu ołtarz, na krótko przed wybuchem wojny, remontowano (a warto dodać, że składa się on z ponad 2,000 elementów) i po starannym zabezpieczeniu umieszczono w wielkich skryniach, które w nocy z 30 na 31 sierpnia wywieziono do Sandomierza. Transport odbył się Wisłą. W Sandomierzu skrynie zostały umieszczone w podziemiach katedry.

Wkrótce okazało się, że była to decyzja słuszna, aczkolwiek srodki ostrożności, jakie przedsięwzięto, nie zabezpieczyły ołtarza przed zagrojeniem go przez Niemców.

Już bowiem przed napaścią na Polskę Niemcy postanowili ołtarz zagrabić. Sprawa ta zajmował się osobiście szef Głównego Urzędu Bezpieczeństwa Rzeszy osławiony Rainhardt Heydrich. Polecił on natychmiast po wkroczeniu Niemców do Krakowa ołtarz skonfiskować i przewieźć w głąb Rzeszy. Odpowiednie rozkazy otrzymał hitlerowski historyk sztuki, a jednocześnie oficer SS prof. Dr Paulsen.

W pierwszym dniu października 1939 r. Paulsen wraz ze swą ekipą odnalazł ołtarz w Sandomierzu i przewiózł go do Krakowa, skąd następnie arcydzieło Wita Stwosza zostało przetransportowane w głąb Niemiec.

Początkowo ołtarz znalazł się w Berlinie w podziemiach Banku Rzeszy. Przez pewien czas Niemcy zastanawiali się, co z nim począć.

Początkowo zanosiło się na to, że ołtarz Wita Stwosza zostanie przeznaczony dla gigantycznego muzeum, które po zwycięskim zakończeniu wojny Hitler zamierzał wybudować w Linzu, stolicy Górnej Austrii, będącej jego rodzinnym krajem. Z myślą o odpowiednim wyposażeniu tego muzeum hitlerowie, na osobisty rozkaz Fuehrera, gromadzili od początku wojny najwspanialsze dzieła sztuki, rabowane we wszystkich okupowanych przez III Rzeszę krajach.

Litwa i Białoruś

(Dokończenie ze str. 9ej)

dziwaczny kontredans: synowie Marii otrzymują chrześcijańskie prawosławne imiona — Andrzej, zwany Garbatym, Dymitr, Konstanty. Włodzimierz, Teodor; synowie Julianny są według większości historyków poganami — Jagiełło, Skirgiełło, Korybut, Lindwen, Korygiełło, Wigunt, Świdrygiełło . . . Czyżby Julianna twierdziła nie zależała na ochrzczeniu jej synów? Jak wybrnąć z tego mętliku? Odpowiedzi są różne, żadna nie zadawała w stu procentach.

Olgiard miał być również poganinem, ale koresponduje z patriarchą carogrodzkim i odnawia metropolię w Kijowie, niezależną od Moskwy. Miało to określony cel polityczny. "Litwa" — pisał w owym czasie do tegoż patriarchy — "ma dwóch głównych wrogów — zakon krzyżacki i Moskwę."

Czy Olgiard czuł się bardziej Litwinem czy Rusinem? A może już wtedy pojęcie samego słowa Litwa nabrało szerszego sensu? Mendog używał tytułu "króla Litwinów i wielkiej części Rusinów". Ale od tego czasu minęło przeszło sto lat i zresztą istniała już dynastia, której w początkach tworzenia się państwa nie było. Czyżby jednak rację miał Kluczewskij, kiedy w Gedyminowcach chciał widzieć odgałęzienie rodu Rurykowiczów?

Znowu powracam do tej hipotezy nie dlatego, abym ją bezkrytycznie przyjmował, lecz z tej prostej racji, że wśród Białorusinów rozpowszechnia się ona coraz bardziej. A jeżeli tak, to ten "młodościan" nacjonalizm sięga bardzo głęboko swymi korzeniami. Aż do założenia Wilna i Trok, aż do zjawienia się żelaznej wilczycy, którą chce przejąć na własność.

Wyliczmy inne argumenty, jakie każdy nacjonalista białoruski bez trudu przeciwstawiłby nacjonalistom litewskim. Po pierwsze, powie mu, że zanim rozpoczął się proces polonizacyjny, zresztą najupełniej spontanicznie, rutynizacja czyniła od dawna wielkie postępy. Wszyscy synowie Olgiarda z pierwszego małżeństwa byli całkowicie ruszczeni. "Statut litewski" i wszelkie urzędowe pisma pisane były w białoruszczyznym języku cerkiewno-słowiańskim. Mowa ruska panuje niepodzielnie na dworach książęcych i wśród bojarów, ba, toż Zygmunt August koresponduje w niej z królową matką. Pierwsze wileńskie druki słynnego Franciszka Skoryny są ruskie, nie litewskie.

Jeżeli wkrótce po tym ukazują się także druki litewskie (Martynas Mažvydas), to z wyłączeniem przeznaczenia i m dla chłopów; przeciwdziałając reformacji, kler katolicki popierał wydawanie katechizm i innych pism religijnych

M. A. Niedźwiecki
Na Klawikordzie

Na klawikordzie Bóg gra hymny, po strunach lat melodia leci — płynie nad ziemią pospiew dymny wzdłuż dni i wieków, tysiącleci. Po dniach, jak po klawiszach białych, po czarnych nocach — jak półtonach — prześwitała się melodia chwaly harmonią gwiazd błogosławiona. Spiewność po łąkach płynie szumna, kwiatem jabłoni gra po sadach — w błękity rosie słon kolumna, osypem gwiazd na serca pada. Echem antyfon nieskończonych odbija się od słon płonących, na gonących tęczy wydzwania tony — Boga z człowiekiem — w wieczność łączą . . .

W. Tetmajer
NIESZPORY

W racławickim kościele zagrały organy, Goreją wszystkie świece, lampy i kagany. Nie meści ludu w sobie kościół modrzewiowy, Wojsko z ludem psalm śpiewa święty, Dawidowy. W kościółku kłęczy wojsko z krwawymi szablami I chłopów ciżba kłęczy z ostrymi kosami. Przed ołtarzem Nacelnik w krakowskiej sukmanie. Modli się: "Chwała Tobie, Chwała Tobie, Panie!" Odsłonięto już ołtarz. Świeci obraz złoty. W sukience Matki Boskiej, gwiazdziste klejnoty W świecie blasku się migocą, iskrzą, ogniem jarzą, A Matka Boska czarna w dół pogląda twarzą, I Dzieciatka raczące podnosi małeńką, Siwy ksiądz od ołtarza błogosławi ręką. Pochyliło się wojsko, pochyliło wodze. I Nacelnik wsparł kornie czoło na podłodze. Dziękuję Panu Bogu, dziękuję że łzami, Ze mu dał wiać armaty, chłopskimi kosami, Ze w Polsce Zmarłychwstania dał zapalić swity! Więc podziękował Bogu hetman znamienity. Huczy organ, hymn w niebo uderza potężny, Rycerską pieśń zapiewa Bogu lud orężny, Bo zwyciężyła prawda i wolność i cnota, Iskrzy się w świecie płomieniu Matka Boska złota, Śpiewa wojsko i wodze, śpiewa Wódz Naczelny: "Święty Boże! Święty Mocny, Święty niemierny!"

Zbliza Sie Zjazd Okregu I-go i Korpusow Pomocniczych SWAP

Komitet Wykonawczy tego Zjazdu stara sie jak najdokladniej powiadomic wszystkich Delegatow i Delegatki Okregu I-go SWAP i Panie Korpusow Pomocniczych, ze wszelkie przygotowania do wspomnianego Zjazdu sa w ramach pomyslnego zakoncz...

nia na Trzy Dniowy Zjazd, ktory odbędzie sie pod egida Placowki 15 SWAP i Korpusu Pom. w miescie Gary, Indiana, dnia 5-go, 6-go i 7-go wrzesnia w salach Polish American Center, 3956-58 East Georgia st., Gary.

Będzie to miły przywilej przypadajacy poraz drugi w historii Zjazdow, gdzie swego czasu uczestniczył Gen. Jozef Haller, twórca i naczelny wódz Armii Biektinej w miescie Gary. Dojazd do Gary jest bardzo łatwy, czy to Toll-Road No. 94, lub Highway 30 — dojeżdżać do głównej ulicy w Gary, ulica Broadway i No. 53, czy to z Południa czy z Północy dojeżdżając do wysokości ul. 39 i dojeżdżać do pierwszego światła na East, skrócić na prawo i pół bloku znajduje się Polish American Center 3956-58 Georgia st. Ci, delegaci i delegatki, którzy już zamówili Holiday Inn, jako swe kwatery, której jeszcze dodatkowo podajemy adres: Holiday Inn Gary-Merrillville, 800 East 81-st Avenue, Merrillville, Ind. 46410. Telefon 769-6311.

Wycieczka Gminy 177 ZNP Do Yorkville

Gmina 177 ZNP. organizuje wycieczkę autobusem, w niedzielę, 9 sierpnia, do Obozu Młodzieżowego, Okregu 12 i 13 ZNP, do Yorkville.

Koszta przejazdu autobusem w obie strony wynoszą \$3.00 dla dorosłych, dla dzieci \$2. W związku z zamówieniem autobusu — Zarząd Gminy 177 ZNP — prosi tych co chcą jechać z naszą Gminą na tą miłą wycieczkę, aby do dnia 10 lipca zgłosili swój udział w wycieczce do kierownika wycieczki Mieczysława Osikowicz, 1001 N. Wolcott — Telefon AR 6-4851.

Biorąc udział w wycieczce spędzą przyjemnie niedzielę 9 sierpnia w gronie przyjaciół w Obozie Młodzieżowym Z.N.P., którego rozbudowa jest owocem naszej wspólnej pracy. Zgłaszajcie się na wycieczkę jak najwcześniej! Dr. Edward C. Różański, prezes; Mieczysław Osikowicz, Kierownik Wycieczki; Anna S. Nikiel, sekr.

Piknik Skarbu Narodowego

Podobnie jak w latach ubiegłych, tegoroczny tradycyjny PIKNIK Skarbu Narodowego odbędzie się w drugą niedzielę, 9-go sierpnia.

Miejsce: znany wszystkim popularny Ogród Wozniaka, przy 2530 Blue Island Ave., niedaleko Western Ave. Gra znany zespół Blue Band p. Cicheckiego, co mówi samo za siebie. W takt jej muzyki zabawią się wszyscy, zarówno starsza jak i młodszą generacja. Tam, gdzie gra Cichecki, nie ma miejsca na "Generation Gap".

Na Pikniku będą rozlosowane nagrody bazarowe, na które donacje są zbierane już od kilku miesięcy. Listę nagród otwiera aparat telewizyjny typu "portable". Przy pewnej dozie szczęścia można go wygrać, podobnie jak i inne nagrody.

Biorąc pod uwagę tylko tych kilka elementów, nie od rzeczy będzie wybrać się na tę imprezę, by spotkać się ze znajomymi, pogawędzić z nimi, coś wypić, potaćzyć przy dobrej orkiestrze i z aparatem telewizyjnym w rękę, przy łacie szczęścia oczywiście, wypić jeszcze jednego, przkącić bigosikiem, popić czarną kawką i z uśmiechem zadowolona na ustach wrócić do domu.

Oto perspektywa niedzielnego popołudnia 9-go sierpnia, 1970 r., dokąd całą POLONIĘ uprzejmie zaprasza: **Komitet Pikniku**

40,000 Czechów i Słowaków Uciekło z Kraju

London (DP). — Jak podaje korespondent "Daily Telegrapha" z Wiednia w austriackich ośrodkach dla uchodźców znajduje się jeszcze około 10,000 Czechów i Słowaków, a 30,000 w ciągu ostatnich 2 lat przeniosło się na stały pobyt do innych krajów zachodnich.

Pielgrzymka Do OO. Saletynów w Olivet

Arcybactwo M.B. Saletynskiej przy parafii św. Brunona urządzi pielgrzymkę do klasztoru OO. Saletynów w Olivet, Illinois, w niedzielę, 16 sierpnia. Wyjazd z rejonu Archer i Pulaski o godzinie 6-jej rano.

Po zamówieniu zgłaszacie się do następujących: pani Kezior, BI 7-3851; pani Majka, YA 7-8969; pani Nowaczyk, 247-8079 i pani Gacek, VI-7-3090. — Anna Gacek.

Iskierki z Obozu Młodzieżowego w Yorkville

Gwarno i wesoło w obozie, chociaż w tym tygodniu, możemy powiedzieć, że pierwsze podrywy nadchodzącej jesieni dają się we znaki — a może to tylko dlatego że "o Świątce Hanki zimne poranki?" W każdym bądź razie mamy teraz bardzo chłodne dni — słoneczne lecz zimne.

Lecz to bynajmniej nie przeszkadza naszym chłopcom w zabawie tylko, że teraz zamiast przy basenie, w kąpielówkach, uwijają się po boiskach i lesie w sweterkach. Drugą zmianą, to odjazd instruktora obozowego z pierwszego tygodnia, p. Tadeusza Rasławskiego, któremu serdecznie dziękujemy za piękną pracę wykonaną, nie tylko w zabawie z chłopcami ale także w upiększeniu terenu na którym obozuje dzieci się znajdujące.

Podczas swego pobytu p. Rasławski przeprowadził wiele udanych, turnus między chłopcami z następującymi rezultatami:

Skok w Dal
7-8 lat Michał Canning, 9-10 lat Leszek Wojdyla, 11-12 lat Franio Józefiak, 13-14 lat Janek Duberszyn.

Zawody w Pływaniu
7-8 lat — 1. Michał Canning, 2. Jerzy Tackett, 3. Staś Krygier; 9-10 lat — 1. Wiencysław Rasławski, 2. Edward Józefiak, 3. Leszek Wojdyla; 11-12 lat — 1. Michał Pyszynski, 2. Franio Józefiak, 3. Wiesław Wojdyla; 13-14 lat — 1. Stanisław Józefiak, 2. Michał Warholak.

Nurkowanie Za Monetą
W płytkiej wodzie (za centem — o sode) — Staszek Krygier; w średniej wodzie (za 25 centówką) — Jesse Kruk; w głębokiej wodzie (za srebrnym pół - dolarem) — Staś Józefiak.

W tym tygodniu mamy 27 chłopców w obozie a naczelnikiem ich jest Antoni Reiner, młody mężczyzna, który rozpoczyna studia prawne na uniwersytecie De Paul w jesieni. Od najmłodszych lat był on harcerzem więc zna i lubi życie obozowe. Wziął się do pracy z zapałem więc chłopcy bawili się dobrze choć bez pływania. Zato wyciągnęli już łódki, zaniesli do wody i popłynęli do miasta — teraz z werwą grają "football i soccer".

W ubiegłą niedzielę przyjechało do obozu około 400 samochodów i 3 autobusy pełnych gości chcących korzystać z lata, słoneczka i czystego powietrza. Wielki krąg tworzyli członkowie i członkinie z Gminy 87 ZNP, którzy przyjechali pod przewodnictwem prezesa Michała Latka, wiceprezeski Władysława Poremby i sekr. Gminy Stanisława Oleksy. Między niemi zauważyliśmy także 2 byłych prezesów Gminy 87; p. Stanisława Ciesiłę (byłego dyrektora SOM) oraz p. Marię Forys. Była także żona, byłego prezesa, ś.p. Stanisława Wozniaka, z swoją matką, p. Jezior-ską.

Ładną wycieczkę zrobili sobie członkowie i członkinie Klubu pow. Krosno ZKM do obozu, pod przewod. prezesa p. Edwarda Pankowiak. Jak to już robia od szeregu lat, "zafundowali" sobie przejazd autobusem i smaczny obiad w obozie z kasy swego klubu. Ładny gest dla swoich pracujących członków w podzięce za ich całoroczną pracę. Cieszymy się, że przyjechali do nas na swoją zabawę.

Bardzo wiele osób zebrało się w kapliczce polowej w niedzielę, kiedy kapelan obozowy ks. prałat Rzeszutko odprawił Mszę św. za spokój duszy ś.p. Janiny Mikołajczyk, b. wiceprezeski i sekr. SOM. Obecni byli obaj Komisarze Okręgów w chicagowskich: p. Czesław Mikołajczyk z Okr. 13 ZNP i p. Tomasz Paczyński z Okr. 12 ZNP. Wiele osób pamiętało zszugi zmarłej jak też i ś.p. Pawła jej męża, który był długoletnim skarbnikiem SOM. Oboje położyli duży swego bezinteresownego pra-

cy dla Stow. Obozu w tych pierwszych ciężkich latach, kiedy się nasz obóz budził do życia. Cześć ich pamięci!

Bawili się także u nas pp. Janina i Bonawentura Migalowie, oboje byli dyr. ZC ZNP. Podziwiali coroczne ulepszenia w obozie, chwając gospodarkę obecnej dyrekcji i omawiając potrzebne ulepszenia i plany na przyszłość. Pp. Józef i Stefania Foszcz, także z dumą oprowadzali pp. Alfreda i Patricię (Foszcz) Pomianowskich (zicia i córka z Florydy) po obozie, ciesząc się bardzo, że idą w ich ślady w pracy dla ZNP, ponieważ zorganizowali oni nową Grupę 3189 ZNP "Im Józefa Kedzińskiego" w Largo, Clear Water, St. Petersburg i Tampa, Floryda.

Pozostaje tylko kilka tygodni na spędzenie miłych dni wakacyjnych więc zapraszamy do Obozu Młodzieży w Yorkville. Mamy miejsce jeszcze na chłopców do obozowania z nami, ale czas już zbliża ku końcowi bo pozostaje im zaledwie 2 tygodnie, więc prosimy przywieść ich jak najprędzej. Do miłego zobaczenia się w niedzielę! — P. Kaczmarek, prezes; M. Józefiak, sekr.

Wycieczka Gminy 75 ZNP

Rok rocznie Gmina 75 ZNP urządzi wycieczkę do Obozu Młodzieżowego Okregu 12-go i 13-go ZNP.

W roku obecnym taka wycieczka autobusami również się odbędzie i to w niedzielę, 16-go sierpnia. Ponieważ potrzeba zamówić autobusy i Komitet Zabaw chce wiedzieć ile, dlatego już teraz, — ci, co pragną z Gminą 75 ZNP jechać na tę wycieczkę, proszeni są już teraz zamawiać miejsca.

Koszta przejazdu w obie strony autobusem dla dorosłych wynoszą \$3.00, zaś dla dzieci \$1.50. Na czelę Komitetu Zabaw stoi wiceprezeska Gminy 75 ZNP p. Ludwika Adamowska, jako przewodnicząca, zaś wiceprzewodniczącą jest p. Maria Klinger.

Po zamówieniu miejsc na autobus na tą wycieczkę prosimy telefonować jak najwcześniej do Ludwika Adamowskiej, tel. EV 4-2430, zaś do Marii Klinger tel. EV 4-2820, do Anny Halvorsen, sekr. fin. Gminy 75 ZNP — PE 6-3414.

Edward Moskal, prezes; Władysław Kuman, sekr. i korespondent.

Firmy Rybne Żądają \$21.5 Mln. Odszkodowania

Detroit, Mich. (D.P.) Dwie handlowe firmy rybne i rynek rybny, wniosły sprawę do sądu przeciw Wyandotte Chemicals Corp. i Dow Chemical of Canada o odszkodowanie w sumie \$21,5 miliona, za rzekome zanieczyszczenie wód rybnych w południowo-wschodnim Michiganu.

Mack Avenue Fish Co., z Detroit i Frederick i Howard Peterson, dwaj bracia z Monroe, prowadzący interes rybny w Lake Erie, są osobami, które wniosły sprawę do sądu okręgowego powiatu Wayne.

Osoby te oskarżają kompanie chemiczne, że chemikalia wrzucane są do jeziora St. Clair i rzeki Detroit, które ewentualnie zanieczyściły jeziora Erie, St. Clear i Huron. Stanley S. Schwartz z Detroit, adwokat oskarżających firm rybnych twierdzi, że handel rybny zatrudniał 15 osób przed zakazem łowienia ryb, teraz zostało tylko trzech pracowników. Kompania rozważa obecnie nad zamknięciem interesu Lna stałe.

Wojskowe Kłopoty z Gazem

Butle, zawierające nie zużyty w okresie Drugiej Wojny Światowej gaz bojowy, zostaną załadowane i przewiezione pociągami ze stanu Georgia przez dwa stany Carolina do miejscowości Sunny Point, Północna Carolina, gdzie zostaną załadowane na stary statek i zatopione na głębokości 16,000 stóp w odległości 282 mil od Przylądka Kennedy'ego. Według komunikatu Pentagonu podobny transport wyruszy z arsenału wojskowego w Lexington w Kentucky. Ogólna ilość gazu wynosi 418 sztuk butli.

Transport z Georgii na wysruszy w najbliższym tygodniu do Florydy) w tym celu, Major miasta Macon, Ga., Ronnie Thompson oświadczył, że każde zabarykadować szlak kolejowy w swoim mieście, żeby zatrzymać pociąg z gazem ze względu na bezpieczeństwo mieszkańców. Odpowiedzialny za transport pfc. John J. Osick, przedstawiciel biura dyrektora wszelkich operacji chemicznych i nuklearnych, zaprosił majora z Macon na osobisty przegląd podjętych środków ostrożności. Thompson pozostał jednak przy swojej decyzji nie wzruszono aczkolwiek zaproszenie przyjął. Bez względu na stanowisko Thompsona, oświadczył Osick, wojsko nie ma zamiaru zmieniać trasy. 28-wagonowy pociąg ma wyteczony przejazd po drodze do wybrzeża przez Bremen Griffin, Macon oraz Athens. Thomp-

son z kolei oznajmił, że prawdziwym dowodem 100 proc. zabezpieczenia transportowanego gazu byłoby wytyczenie trasy przez Atlantę, stolicę Georgii.

Kiedy w roku 1969 starano pozbyć się nadwyżki broni chemicznej w New Jersey, wskutek opinii publicznej większość broni unieszkodliwiono. W przypadku gazu z Georgii i Kentucky jest to nie możliwe to też zdecydowano zatopić ładunek na znacznej głębokości zgodnie z poleceniami wybitnych naukowców.

Przystawia Tylko o... Wodzie

Boi się jak diabeł święconej wody. Według stawu grobla. Nabrać wody w usta. Nim słońce wzejdzie, rosa oczy wyje.

KLAUS BEAUTY SHOP
Najładniejsze ułożenie fryzury przy Nowej Trwałej Ondulacji Klaus. Barwienie włosów, wszelkie odcienie ostatniej mody wykonywane przez specjalistów kolorystów. Najnowsze style układania włosów. Strzyżenie panów, pań i dzieci w naszym zakładzie fryzjerskim. 1 blok na północ od Diversey i Kimball Otwarłe Wycieczkami w Poniedziałek i Czwartek. BE 5-2100 AL 2-0251 2865 MILWAUKEE AVE. Mówimy po polsku.

"JANINA" — POLSKI ZAKŁAD FRYZJERSKI i KOSMETYCZNY
3049 N. Milwaukee Avenue
"PERMANENT", MYCIE GŁOWY z UCZESANIEM, OBCINANIE WŁOSÓW
Modelowanie, Czesanie i Czyszczenia PERUK
W poniedziałki i wtorki ceny niższe na trwałą ondulację, strzyżenie i czesanie włosów. Po umówieniu telefonować: 252-5424

Wielka Wycieczka Do Polski Pod Egidą Parafii Św. Jarka Na Święta Bożego Narodzenia i Nowego Roku
Zgłoszenia przyjmują Kancelaria Parafii i Biura
orbit TRAVEL SERVICE
Telefony 777-0900 777-0901
3322 N. Pulaski Rd., przy Milwaukee Ave., Chicago, Ill. 60641
Godziny biurowe od 9:30 do 6-jej w poniedział. i czwart. do 8-jej w sobotę do 2-jej, w środę biura zamknięte.
Bardzo tanie przeloty na Ziota Jesieni w Polsce! Rezerwujemy kabiny na polskim statku "STEFAN BATORY"
Srowadzamy osoby z wizytą lub na stałe i załatwiamy dokumenty i przedłużenie pobytu w U.S.
Przekazujemy pieniądze, żywność, lekarstwa, samochody, mieszkania i budulec przez "PeKaO"
Odwiedź Kraj, poznań Europę... ulatw i zaplanuj Adam Grzegorzewski • Janina Roszak • Władysław Waismann

DINE OUT
Ray's Restaurant and Cocktail Lounge
GOOD FOOD - FINE DRINKS
4056 S. Western Ave.
OPEN FOR BREAKFAST, LUNCHEON, DINNER and LATE SNACKS
Sun. - Thurs. 6 a.m. - 1 a.m. - Friday 2 a.m. - Sat. 3 a.m.
FREE PARKING
Meeting Room for Business & Sales Meetings 847-9418

WYCHODZIMY z INTERESU
Wszystko musi być wyprzedane. Znika do 50% a więc za połowę ceny!
WIELKI WYBÓR ODZIEŻY MĘSKIEJ
Wszystko, co potrzebne eleganckiemu Panu
Skorzystajcie z tej okazji — Mamy Olbrzymi Wybór Ubrani, Płaszczki i Obuwia na Wiosnę, Lato, Jesień i Zime
PROSIMY PRZYJAZDZIE i ZOBACZCIE NAS
The Continental Shoppe
5555 West Belmont Ave. Tel. 736-4151
Dawniej: 132 N. State St.
EUROPEJSKIE UBIORY
Kontynentalne Męskie Ubrania
Płaszczki, Koszulki, Krawaty, Szkapetki itd.
Prawie Wszystko Importowane z Europy i Innych Krajów.
Jedyny Tego Rodzaju Sklep na Północno Zachodniej Stronie Miasta Chicago
OTWARTE W KAŻDĄ NIEDZIELĘ OD GODZ. 1-ej DO 5-jej PO POL.

POLSKIE PROGRAMY RADIOWE W CHICAGO
Nadawane Raz w Tygodniu
"CZERWONE MAKI"
Stacja WXRT-FM 93.1 KC
W Każdą Niedzielę 10-11 rano
REF-REN
Właściciel
"FRANKIE & TONY SHOW"
Stacja WOPA—1490 KC
Co Sobotę 7—7:30 rano
"KONCERT NIEDZIELNY"
Stacja WXRT-FM 93.1
W Każdą Niedzielę 11-12 w Pol.
Kierownik Programu **STAN ŁOBODZIŃSKI**
"FRANK LAS POLISH PROGRAM"
W Każdą Sobotę 9:30-10 wiecz.
Stacja WOPA—1490 KC
"PROGRAM RADIOWY JADWIGI i EUGENJUSZA ZŁOBIN-RYLSKICH"
Stacja WSBC—1240 KC
W Każdą Niedzielę 3-3:30 po pol.
"WIECZÓR PRZY MIKROFONIE"
Stacja WSBC—1240 KC
W Każdą Wtorek 9-10 wiecz.
Kierownik Programu **ROMUALD MATUSZCZAK**
"WRÓBLE NA DACHU"
REF-REN i Z. KWIATKOWSKI z udziałem NINY OLEŃSKIEJ
Stacja WOPA—1490 KC
W Każdą Sobotę 1:00-2:00 po pol.
PROGRAM ZWIĄZKU KLUBÓW MAŁOPOLSKICH
Stacja WOPA—1490 KC
W Sobotę od 6:30 wiecz.
Kierownik **TADEUSZ KUCZEWSKI**

Gary Dostanie \$100,000 Na "Model Cities"
Miasto Gary w Indiana, którego mayorem jest Murzyn Richard Hatcher, dostanie \$100,000 subwencji federalnej na wykonanie programu "Model Cities" (Miastr wzorowych). Pieniądzy te będą użyte w pierwszym rzędzie na założenie "Ośrodka Dziecka" i na przeszkolenie nauczycieli, jak pielęgnować dzieci — powiedział Hatcher. Na operację "Ośrodek Dziecka" Hatcher spodziewa się dostać później pieniądze z innych źródeł.

KAŻDEGO WIECZORA DO PONIEDZIAŁKU 17-go SIERPNIA WŁĄCZNIE
KAŻDEGO WIECZORA DO PONIEDZIAŁKU 17-go SIERPNIA
w Dnie Powszednie od 7 do 11 wiecz.
w Niedzielę od 2 po pol. do 11 wiecz.
KAŻDEGO WIECZORA DO PONIEDZIAŁKU 17-go SIERPNIA
w Dnie Powszednie od 7 do 11 wiecz.
w Niedzielę od 2 po pol. do 11 wiecz.
PIENIĘŻNE NAGRODY
Az Do \$2,000
Spróbujcie szczęścia
Specjalny Program Dla Dzieci
w Niedzielę, 10-go i 17-go Sierpnia od 1 do 5 Po Pol.
Jazdy po Zniżonych Cenach
Zabawy - Gry Jazdy - Kioski Urozmaicenia Sztuczne Ognie (FIRE WORKS)
Zabawy i Rozrywki dla Młodych i Starszych
Codziennie Przygrywiają do Tańca
2 NAJLEPSZE ORKIESTRY
Cała Polonia Jest Proszona o Przybycie.

KAŻDEGO WIECZORA DO PONIEDZIAŁKU 17-go SIERPNIA
w Dnie Powszednie od 7 do 11 wiecz.
w Niedzielę od 2 po pol. do 11 wiecz.
KAŻDEGO WIECZORA DO PONIEDZIAŁKU 17-go SIERPNIA
w Dnie Powszednie od 7 do 11 wiecz.
w Niedzielę od 2 po pol. do 11 wiecz.

KARNAWAL PARAFII ŚW. STANISŁAWA B. M. NA GRUNTACH PARAFIALNYCH
5400 W. FULLERTON, W CRAGIN (Róg Fullerton i Long Aves.)
Dochód Przeznaczony Na Pokrycie Kosztów Odnowienia Gmachów Parafialnych
Jak Również Na Pokrycie Kosztów Prowadzenia Szkoły Parafialnej Przy Naszej Parafii.

Walka Przeciw Subsydiom Dla Szkół Wyznaniowych

New York, (N. S.) — Organizacja, określająca się jako Committee for Public Education and Religious Liberty (w krótkim PEARL), reprezentująca 26 różnych ugrupowań, oraz grupa trzynastu poszczególnych jednostek wszczęły postępowanie sądowe przeciw gub. Nelsona Rockefellerowi, kontrolerowi stanowemu L. Lefkowitzowi i komisarzowi oświatowemu Ewaldowi B. Nyquistowi, o-

Stała Wystawa Znaczków Poczty w Doylestown

Doylestown, Pa. (KW). — W wielkim sklepie z dewocjonaliami w Częstochowie Amerykańskiej od kilku tygodni widzimy pięknie udekorowane stoisko ze znaczkami pocztowymi znanego filatelisty W. Kolakowskiego nie tylko w Ameryce, ale w całym świecie. Prowadzi on od 30 lat wielką składnicę znaczków pocztowych, zaopatrując milio-
nami filatelistów w całym świecie. Główne biuro znajduje się w New Yorku i tam załatwia wszelkie transakcje handlowe w ciągu tygodnia, zaś w każdą niedzielę i święto przejeżdża z małżonką do Częstochowy Amerykańskiej i tu demonstruje całe bogactwo znaczków światowej przy równoczesnym udzieleniu wszelkich informacji łącznie ze sprzedażą.

Ktokolwiek interesuje się amatorkami znaczkami pocztowymi czy z zawodu, radzimy wybrać się w najbliższą niedzielę do pielgrzymki do Częstochowy Amerykańskiej, aby oglądając wielki Pomnik-Sanktuarium Narodowe i przy okazji złożyć hold Matce Boskiej Częstochowskiej. Patronce Narodu Polskiego. Na miejscu można zaopatrzyć się w różne upominki i cenne znaczki pocztowe w wielkim wyborze.

skarżając ich o Sprzeczne z konstytucją przeznaczenie sumy 28 milionów dolarów na pomoc dla szkół wyznaniowych ("parafialnych" — wedle tego aktu oskarżenia) i domagając się zakazu wydatkowania tych pieniędzy na wyznaczony cel.

Inicjatorzy tej akcji przyznają, że ma ona na celu "wypróbowanie konstytucyjności" ustawy, podpisanej przez gub. Rockefellera — po uchwaleniu jej przez większość legislatury stanowej — w dniu 18 kwietnia b. r.

Doradca prawny całej tej grupy, a jednocześnie adwokat "American Jewish Congress", Leo Preiffer podkreślił w swym wywiadzie, że nowe prawo przewiduje finansowanie przez rząd "szkół" stanowiących własność instytucji religijnych i zaangażowanych w akcje nauczania religii, a więc równoznaczne jest z działalnością rządową służącą propagowaniu religii i prowadzącą do dominacji religijnej.

Narusza więc ona pierwszą poprawkę konstytucji państwowej, ponieważ pozbawia podpisanych pod skargą obywateli swobody swobodnego praktykowania religii, przez narzucenie przymusowych podatków dla poparcia szkół wyznaniowych. Z tego samego względu stanowi ona również pogwałcenie konstytucji stanowej.

Zapowiada Kryzys Węglowy

Washington, (UPI)—Kongresman William H. Harsha (R-Ohio) — ostrzegł Dept. Przemysłu, że jeśli nie będzie wstrzymany eksport węgla z kraju, to Stanom Zjednoczonym grozi wielki kryzys i wstrzymanie produkcji z braku węgla tej zimy. Brak węgla może być spowodowany periodycznymi "dzikimi strajkami" w krajowych kopalniach węgla, wywołanych zażeganiem w konie unii górników.

Banda Murzyńska Skradła 500 Lasek Dynamitu Na Południowej Stronie

Wczoraj Policja na południowej stronie Chicaga czylna gorączkowo poszukiwana za partią 500 lasek dynamitu, które zostały skradzione z wagonu towarowego przez bandę około 20 wyrostków murzyńskich, którzy zatrzymali pociąg, rozbili drzwi do wagonu i skradli 15 skrzynek dynamitu, po 100 lasek w każdej skrzynce. Policja wkrótce odzyskała 10 skrzynek, a 5-ciu nadal poszukuje. Każda skrzynka waży 50 funtów.

Patrolowy David Pearson oznajmił, że banda młodzieżowa zatrzymała pociąg towarowy w ten sposób, że potrafiła zmienić sygnał świetlny z niebieskiego na czerwony i maszynista zatrzymał pociąg na stacji towarowej S. Wallace i W. Englewood.

Te operacje bandy widzieli detektywi kolejowi, ale obawiali się przekazać, aby żyć przy tym nie stracić, więc powiadomili Policję. W wagonie było 1,600 skrzyń z dynamitem, na których były napisy ostrzegawcze, że skrzyń zawierają materiał wybuchowy.

Policja podaje, że 8 skrzyń zostało odnalazonych na placu dworca towarowego; widocznie porzucone zostały przez uciekającą bandę. Dwie inne skrzynie zostały znalezione o kilka bloków dalej, też porzucone w ucieczce.

Policja twierdzi, że laski dynamitowe nie wybuchają bez specjalnych zapalników.

Poszukiwania za resztę skradzionych 5 skrzyń są w toku.

NOWY WAGON NA 30 AUT — Nowy typ wagonu kolejowego, który posiada miejsce na 30 samochodów, został przekazany do użytku kolei Southern Pacific w Los Nietos, Calif. Wagon ten został nazwany Vert-A-Pac.

Nixon a Prasa

Prez. Nixon miał polecić swoim doradcom by nawiązywali kontakty i odnosili się życzliwie do dziennikarzy spoza Washingtonu, ignorując stołecznych. Jeden z doradców Prezydenta tłumaczy to polecenie faktem, że prasa poza stolicą zajmuje bardziej obiektywne i uczciwe stanowisko wobec Administracji, gdy prasa washingtonska jest nastawiona wyraźnie wrogo.

Sukces Poznańskich Naukowców

Ośmioosobowy zespół poznańskich naukowców pod kierownictwem profesora dr Felicjana Dembińskiego prowadzi od 15 lat badania nad nowymi sposobami uprawy rzepaku i rzepiku ozimowego w Polsce. W wyniku tych badań zespół opracował nową technologię produkcji tych roślin olejowych. Polega ona na intensywnym nawożeniu mineralnym w dawkach podzielonych nierównomiernie na jesień i wiosną, na doborze stalemów i stosowaniu nasion najlepszej jakości oraz zastąpieniu tradycyjnych metod zbiorów — mechanicznymi.

Stopniowo wprowadzanie nowej technologii do praktyki rolniczej od roku 1955 doprowadziło do czterokrotnego wzrostu arealu zasiewów rzepaku z 90 tysięcy hektarów do 356 tysięcy ha (w roku 1968), dwukrotnego wzrostu wydajności z hektara i dziesięciokrotnego wzrostu masy zbranego plonu (z 76 tysięcy ton w roku 1955 do ponad 700 tysięcy ton w 1968 roku).

Ważna Dla Kobiet Rada

Washington, (N.S.)—Rzecznik National Research Council skierował pod adresem oczekujących potomstwa kobiet poradę, by w okresie ciąży wstrzymały się z kuracjami odduszczającymi, gdy w poważnej ilości wypadków próby takie kończą się śmiercią. Zdaniem tego eksperta wskazywanym jest raczej, by przyszła matka przybyła na wadze od 10 do 14 funtów.

KOZERA Funeral Home
1718 West 48-ma Ulica (naprzeciw kościoła św. Józefa)
Tel. YArds 7-3338

PATKA Funeral Home
Zakład Dla Pogrzebów Air Conditioned
JAN H. PATKA, Dyrektor
1256-58 West 51st Street
Tel. BOulevard 8-5257

URBANEK FUNERAL HOME
Nowoczesne, Wygodne Ochładzane Kaplice
51st i ADA
1335 W. 51st Street
YArds 7-6112

WALTER L. SOJKA FUNERAL HOME
Nowoczesne Kaplice Ochładzane
1427 W. CHICAGO AVE
Tel. MO 6-2673

Władysław Wisniewski

Mikołaj Kopernik w Twórczości Jana Matejki

Wstępując na trudną i odpowiedzialną drogę malarstwa historycznego, Jan Matejko (1838-1893) miał pełną świadomość znaczenia swej sztuki. Wiedział, że poprzez malarstwo można ze szczególną siłą oddziaływać na społeczeństwo, że narodowe malarstwo może mieć taką samą siłę duchową, jak narodowa poezja. Był on wielbicielem poezji romantyków, a zwłaszcza Mickiewicza i Słowackiego. Miał zatem jasno wytkniętą, choć trudną drogę.

Z krakowskiej Szkoły Sztuk Pięknych, Jan Matejko wyniósł surową dyscyplinę rytyunku, mając pedagogów-artystów tej miary, jak Wojciech Stettler i Władysław Łuszczkiewicz. Szczególnie Łuszczkiewicz był znany z ogromnej dokładności. Jego obrazy historyczne cechowała duża rzetelność i ścisłość niemal dokumentarna. Ta cecha jego uśposobienia naturalnym biegiem wprowadziła Łuszczkiewicza na drogę badań już ściśle naukowych.

Po przejściu tej twardej i brzemiennej w znakomite rezultaty szkoły, postacie historyczne w ujęciu artystycznym Jana Matejki cechuje realna prawda historyczna. Zwykle, artysta popełniał by długimi studiami historycznymi i szkiecami, wyszukując ze wszystkich możliwych źródeł ich wizerunki, aby oddać do prawdy, zarówno postać duchową, jak i fizyczną. Tak też powstał w twórczości Jana Matejki, a zwłaszcza w wyniku jego studiów obraz o dużym znaczeniu historycznym — Mikołaj Kopernik.

Okres największej pasji twórczej, Matejko przeżywał w latach: 1870-1880. W tym czasie powstał słynny obraz Batory Pod Pskowem, a równocześnie artysta pracował nad dziełem, mającym przedstawić jedną z najwybitniejszych postaci w polskiej nauce, Mikołaja Kopernika (1473-1543). Genialnego naszego astronoma, Jan Matejko ujął w kompozycji jednofigurowej, tworząc jedne w swym rodzaju monumentalne dzieło. Między innymi i w osiągnięciu artystycznym Mikołaj Kopernik, wysunął Matejkę ponad poziom jego pokolenia, jako budzącego ducha narodowego swym artystem.

Był tym artystą, który swą potężną osobistością zaciążył nad środowiskiem krakowskim, a zasięgiem swego oddziaływania obejmował całe polskie społeczeństwo. Fakt ten, ma swe źródło nie tylko w czysto artystycznych wartościach jego sztuki, ale głównie w społeczno-politycznych. Szluka Jana Matejki jest niezwykle emocjonalna i ma silny związek z uczuciowością społeczeństwa polskiego. To też odtworzone jego postacie historyczne z Mikołajem Kopernikiem włącznie są nam bliskie mimo, że istniały w odległych od naszych czasów stuleciach.

Tym tłumaczy się zdolność oddziaływania Matejki na masy społeczeństwa, jego malarstwem i to nie jednego pokolenia. Artysta zdawał sobie sprawę ze swego postannictwa. Stąd też jego słowa: "Ja nie mogę robić tak, jak bym chciał. Ja nie maluję tak, jak rozumie warunki artystyczne doskonałości obrazu. O rzeczy ważniejsze chodzi mi więcej niż o nią — o wyraz postaci lub wyrazistość grupy, więcej jak o czystość linii, jak o piękność układu". W tym uśposobieniu i nastawieniu

artysta podchodził do stworzenia postaci Mikołaja Kopernika. Artysta pragnął aby Mikołaj Kopernik w jego twórczości oddziaływał na wyobraźnię polską, przez przedstawienie w jego postaci wielkich osiągnięć nauki polskiej na przełomie XV i XVI wieku, która zapoczątkowała nowoczesny, zgodny z prawdą pogląd na wszechświat, a poprzez nowe horyzonty myślowe — rozpoczęła się w dziejach ludzkości nowa era trwająca po dziś dzień.

Wspaniałe to dzieło przedstawiające w Obserwatorium Astronomicznym Mikołaja Kopernika, z ciekawym układem obrazu jest wykonane na tle katedry w Fromborku. Wiele szkiców ołówkowych i olejnych poprzedziło powstanie MKOŁAJA KOPERNIKA. Na jednym ze szkiców, wśród przrządów do pomiarów i obliczeń, znajdowała się i luneta, której jednak niema na oryginalnym, w ostatecznej fazie obrazu. Natomiast, czego nie spotyką się na szkicach, bardzo wyraziście jest ujęty w obrazie rysunek planet krążących wokoło słońca ze zaznaczeniem Ziemi w naszym układzie słonecznym.

Postać Kopernika o natchnionym spojrzeniu, została przedstawiona twarzą na wprost widza, jak gdyby w napiętej nieustannej dyskusji z przedstawicielami ówczesnej epoki, trwającymi przy błędnym pojęciu o ruchu ciała niebieskich. W ten sposób ujęta postać Kopernika tkwiąca całkowicie w swej epoce, a zarazem do pewnego stopnia "ponadczasowa" — daje nam zwarty, syntetyczny obraz dziejowego konfliktu pomiędzy poznawczą myślą Renesansu, której pionierem był Mikołaj Kopernik, a scholastycznym poglądem na świat gąsącego średniowiecza.

Dzieło przedstawiające Mikołaja Kopernika — było wielkim sukcesem Jana Matejki. Obraz ten został nabyty ze składek społeczeństwa w roku 1875, a następnie ofiarowany Uniwersytetowi Jagiellońskiemu w Krakowie.

Czy Na Księżycu Jest Woda?

Rzym, (Z.W.) — Czy dojdzie do znalezienia wody (lub jej uzyskania) na Księżycu? Oto pytanie, jakie stawia prof. Giovanni de Maria, który niedawno po raz pierwszy uzyskał tlen w stanie gazowym z próbek skał księżycowych przekazanych uczonym włoskim przez NASA.

W wywiadzie, opublikowanym przez tygodnik mediolanski "Europeo", prof. G. de Maria pisał, że w pierwszych podróżach na Księżycę sprawa wody będzie przedmiotem szczególnego zainteresowania. Jest bowiem prawdopodobne, że woda znajduje się w skałach we wnętrzu Księżycy, gdy z powierzchni ta sama woda — być może, wyparowała. Aby uzyskać próbki, które mogłyby potwierdzić przypuszczenia włoskiego uczonego, astronauta będą musieli drążyć glob księżycowy lub schodzić do kraterów, do których nie dociera promieniowanie słoneczne. Byłoby interesujące, gdyby się okazało, że próbka skały wydobyta z krateru zawiera w swym składzie chemicznym substancje ułatwiającej się, jak wodor, lub wodor.

Hitlerowskie Pacyfikacje w Polsce w Świecie Dokumentów

Londyn. — Jak doniosła agencja krajowa Główna Komisja Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce przekazała właściwemu organowi wymiaru sprawiedliwości w NRF materiały dotyczące wyznaczenia ludności wsi Krasowocząstki w pow. wysokomazowieckim (woj. bielskiostockie).

Była to jedna z setek wsi polskich bestialsko "spacyfikowanych" przez okupantów hitlerowskich.

Masowy mord mieszkańców wsi Krasowocząstki miał miejsce 17 lipca 1943 r. Tego dnia o świcie posterunki żandarmerii hitlerowskiej i oddział SS z Łomży otoczyły Krasowocząstki i wypędziły całą jej ludność z domostw.

Kobiety i dzieci Niemcy zamknęli w wielkiej stodole. Mężczyzn popędzono drogą i ok. 100 metrów za wsią zastrelono. Następnie sprawdzono kobiety i dzieci i również je wymordowano.

Ponościł wówczas śmierć 257 osób wśród nich 71 dzieci poniżej 15 roku życia. Zdołano się uratować jedynie 12 osób.

Po dokonaniu bestialskiego mordu hitlerowcy ograbili

Nowa Broń Przeciw Tłumom Demonstrantów

Berkeley, Ca. (D.P.) — Ustawiczne walki policyjne ze studentami uniwersytetu Berkeley doprowadziły do wynalezienia wielu nowych broni. Jedną z nich jest strzelba, której pociskami są workeczki z nasionami fasoli. Nazwano ją "stungun" (od słowa: ogłuszyć). Pociski biją z siłą silnego ciosu pięści albo piłki od "baseballa". Policja będzie używać tych broni przeciw pojedynczym awanturnikom. Wobec tłumów policja używa strzelby ("Woodgun"), której pociskami są kawałki drzewa grubości 2,5 cm.

Stanisław C. Szeredy
Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec i dziaduszek nasz, sp.

Stanisław C. Szeredy
po krótkiej chorobie, poeznals z tym światem, opatrzony Św. Sakramentami, dnia 7-go sierpnia 1970 roku, po południu, w starszym wieku.

Zwłoki spoczywają w zakładzie pogrzebowym, pnr. 4401 S. Kedzie Ave.

Blizsze zapraszamy o pogrzebie będą podane później.

W ciężkim żalu pogrzeżeni: **Anna** (z domu Sienkowska), żona; **Edward** i **Stanisław**, synowie; **Noreen** i **Helena**, siostry; wnuki i wnuczki; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: **Fortuna Funeral Home**.
Telefon: LA 3-7781.

Józef J. Sroka
(brat sp. dr. John J., sp. Ann Thielsen, sp. Barney, sp. Edmund i sp. Frank)

Członek Lafayette Council No. 361 K of C. Tow. Nr. 14 ZPRK i Weber High School Fathers Club, po krótkiej chorobie, zasnął w Panu, opatrzony Św. Sakramentami, dnia 7-go sierpnia 1970 roku, o godzinie 8:30 rano, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 10-go sierpnia, o godzinie 10:30 rano, z zakładu pogrzebowego, pnr. 3060-64 Milwaukee Ave., do kościoła Św. Jakuba, a startąd na cmentarz Św. Wojciecha, na parcelę rodziną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni: **Gertrude** (z domu Mezydło), żona; **James**, syn; **Joan**, córka; **Stanley** J., brat; **Charlotte**, **Agnes**, **Wlora** i **Harriet**, bratowe; wnuki z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: **Stanley Funeral Home** — Brodzinski bracia.
Telefon: Dickens 2-3330.

Maria J. Mackowiak
(żona śp. Feliksa A. M.D. — córka śp. Stanisława J. i Marii (z domu Dniewiec) Kuflewskiej, siostra śp. Salomei Dulak)

Członkini Women's Auxiliary of St. Mary's Hospital, Tow. Przemysłowa Nr. 371 Z.N.P. i Grupy Nr. 5 Zwiazek Polek w Am., nagie poeznals się z tym światem, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 7-go sierpnia, 1970 roku, przeżywszy lat 64. Zamieszkiwała w Des Plaines, Ill.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 10-go sierpnia, o godzinie 9:15 rano, z Koop Funeral Home, pnr. 5735-43 West Fullerton Avenue (narodziłk Mango) do kościoła Św. Jakuba, a startąd na cmentarz Św. Wojciecha na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni: **Maria (Tomasz) Grieco** i **Lyla (Dwight) Mezo**, córki i zięciowie; **Maria Lee** i **Tomasz A. Grieco** i **Dwight W. i Lynn Maria Mezo**, wnuczka; 3 prawnuczka: **Leona Gates**, siostra; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się Koop Funeral Home, Stanisław Dulak i Tadeusz Larkowski, dyrektorzy pogrzebówi, Telefon 763-5111.

Edward Ozimek
Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy syn nasz i brat nasz, ś. p.

przez nieszczęśliwy wypadek, poeznals się z tym światem, opatrzony Św. Sakramentami, dnia 6-go sierpnia, 1970 roku po południu, przeżywszy lat 18.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 10-go sierpnia, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 5735-43 West Fullerton Avenue (narodziłk Mango) do kościoła Św. Jakuba, a startąd na cmentarz Św. Wojciecha na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni: **Stanisław** i **Bronisława** (z domu Jurezak), rodzice; **Victoria**, **Christine (Larry) Borski**, **Genevieve** i **Alina**, siostry i szwagier; oraz ciotcie i wujowie; wraz z całą rodziną.

Zwłoki można odwiedzać dziś w sobotę, po godzinie 1-szej po południu.

Pogrzebówi — Poterak.
Telefon: BE 7-6400.

ZAPRASZAMY CAŁĄ POLONIĘ ABY URZĄDZAŁA U NAS PRZYJĘCIA

WESELA - BANKIETY PRZYJĘCIA CAŁKOWITA OBSŁUGA CATERING PRZYJĘCIA PO POGREBACH ZEBRANIA HANDLOWE

MARLENE'S LANDMARK

6800 S. Archer Ave. — Bridgeview, Ill. 60455
Telefon 458-1020
RICHARD i MARLENE LELKO, Właściciele

ŻYWA PAMIĘĆ

Pamiętnikowy kielich lub cyborium (puszka na komunię) wygrawerowane z pamięcią o Waszym najdroższym zmarłym, który można odtwarzać potrzebującym miłośnikom lub jakiemuś księdzu, którego wybierze, będzie zawsze żywym wspomnieniem, pełnym i niezwykłym. Szybka dostawa, celem wystawienia w domu pogrzebowym. Ornaty Alby i wiele innych Przedmiotów Liturgicznych i religijnych dla Waszej Parafii w Polsce. Także posiadamy inne pamiątki.

WATRA MEMORIAL CENTER
2846-48 W. Cermak Road Chicago, Ill. 60623
247-2425 Area Code 312

POLSKIE ZAKŁADY POGREBOWE

B A F I A FUNERAL HOMES

Piękne Dwie Nowoczesne Kaplice Na Usługach Polonii
1810 W. 18 Ul. i 1745 W. 47 Ul.
Tel. CAnal 6-2298 Tel. YArds 7-8407

MILWAUKEE ZGODA

M. E. PANKIEWICZ, reprezentant, 1577 W. Mitchell St. Tel. OR 1-0960

MOJE CREDO:
 By gdy opuścić placu padół,
 Nie spytał Bóg Dobry: "Kto to jest?"
 Ilekroć mijam wiejski kościół,
 Wstępuję doń oddać Stwórcy cześć!

Pod Rozwagę Delegatom Krajowej Konwencji K. P. A.

Delegatami, którzy wyjeżdżają na Osmą Konwencję Krajową Kongresu Polonii Amerykańskiej podajemy pod rozwagę niezmiernie ważną sprawę — jest to problem pominięcia przez administrację Amerykanów polskiego pochodzenia.

Prezes A. Mazewski obejmując wysokie stanowisko prezesa KPA dwa lata temu powiedział, że będzie starał się, aby wybitni nasi rodacy zostali mianowani na wyższe stanowiska w administracji federalnej. Wiemy, że interweniował on kilkakrotnie w Washingtonie w tej sprawie i że skończył się na obietnicach. Dlaczego się tak dzieje, że zarówno administracja krajowa jak i stanowa ignoruje nas i nasi rodacy są spychani na szary koniec? Są według nas dwa powody istniejącego stanu rzeczy, a mianowicie: nie stanowimy siły i nie stosujemy skutecznych metod. Jeśli cała Polonia skupi się wokół Kongresu Polonii Amerykańskiej to wówczas będziemy mieli te potrzebne siły, z którą liczą się wszyscy i wówczas prezes KPA będzie mógł przemawiać w imię

całej, wielomilionowej Polonii. Musimy także zmienić metody postępowania i nie prosić a żądać to co nam się słusznie należy. Mamy szereg wybitnych obywateli, naukowców i uczonych oraz administratorów, którzy mogliby z powodzeniem zająć wysokie stanowiska w administracji państwowej, są oni jednak pomijani jedynie dlatego, że ich nazwiska kończą się na "ski" lub "wicz."

Po zwycięstwie Nixona, Polonia spodziewała się, że z wdzięczności mianuje on kilku naszych rodaków na stanowiska federalne. Tymczasem nie znalazł się wśród nich ani jeden, mimo iż prezes Mazewski przedstawił listę wybitnych fachowców. Podobnie jak poprzednio i tym razem pominięto nas. Jeśli chodzi o stan Wisconsin to dzięki wysiłkowi Polsko-Amerykańskiego Komitetu Republikańskiego, na czele którego stał piszący te słowa, prezes Nixon zwyciężył niewielką, ale decydującą większością. Były wyrazy wdzięczności w postaci listów i telegramów, były zaproszenia na inauguracyjne do Washingtonu, były przyrzeczenia wdzięczności i na tym się skończyło. Znowu powtórzono się przysłowio: "obiecanki, cackanki"...

Zakrawa Na Skandal!

Jesteśmy lojalni i pokornego serca i dlatego jedynie przed wyborami liczą się z nami, ażeby na drugi dzień po zwycięstwie zignorować nas aż do następnego wyborów. Wiemy, że prezes Mazewski sam nie zrobił nic więcej i dlatego uważamy, że Konwencja KPA powinna powziąć w tej sprawie mocną rezolucję.

Kolejne Zwycięstwo Piłkarzy Polonii

Znany klub sportowy "Polonia", który od dwóch lat jest mistrzem stanu Wisconsin w piłce nożnej, znów walczy o prymat i odnosi jak dotychczas zwycięstwa w rozgrywkach. Zarówno Polonia jak i Serbian drużyny, które zwyciężyły w ostatni niedzielę swoich przeciwników, wysuwają się na czoło tabeli i na pewno ostatecznie rozgrywka o mistrzostwo odbędzie się pomiędzy tymi dwoma drużynami.

Mecz pomiędzy Polonią i Serbian odbędzie się w niedzielę, 9-go b.m., na boisku sportowym United Serbians.
 W ub. niedzielę Polonia zwyciężyła Bawarczyków w stosunku 3:1. Zaraz w pierwszych minutach meczu Bawarczycy zdobyli pierwszą jedyną bramkę, strzeloną niespodziewanie przez Wolfa Rosenau. Wkrótce potem Stanisław Fronczak wyrównał strzelając bramkę i do przerwy meczu wynik został nierozstrzygnięty 1:1. Po przerwie kolejne bramki dla Polonii zdobyli: R. Foszczyczyk i G. Lechusz, ustalając wynik na 3:1.

W tym samym dniu został rozegrany mecz pomiędzy Serbami i Crociami, który zakończył się zwycięstwem Serbów w stosunku 7:0.

Uznanie Dla Klubu Tanecznego "Mazur"

Po wielkim sukcesie koncertu "Hallo Sasiedzi" w Parku Kościuszki ukazały się w prasie amerykańskiej pochwalne artykuły, podkreślające doskonały występ klubu tanecznego "Mazur" w programie.

Dziennik "Milwaukee Sentinel" między innymi pisze, że "Orkiestra Symfoniczna w Milwaukee grała zaledwie drugie skrzydło podczas 'srodowego koncertu, w którym wystąpił polski zespół taneczny Mazur. Zespół wykonał swój popis barwnie, z rozmachem i z wielką precyzją".

Na koncert przybyło 3.000 widzów, którzy zgotowali wykonawcom programu entuzjastyczne i serdeczne przyjęcie.

Wielki Sukces Klubu Mazur w Koncercie "Hallo Sasiedzi"

W ubiegłą środę, 29-go lipca, w Parku Kościuszki odbył się świetny koncert, który zgrupował tysiące widzów. Koncert pod nazwą "Hallo Sasiedzi" był zorganizowany przez Komisję Parkową, oraz miejscowy dziennik Journal. Przy pięknej letniej pogodzie park wypełnił się widzami, wśród których większość stanowili nasi rodacy, zamieszkający te dzielnicę miasta. W programie był występ naszego sławnego zespołu tanecznego Klubu Mazur, który zaćmił orkiestrę symfoniczną oraz, zresztą doskonałą solistkę, Gail Chalfant, sopran z Metropolitan Opera.

18-to osobowy zespół naszych tanecznych w bajecznie kolorowych strojach narodowych z wielką wprawą i rutyną wykonał kilka polskich tańców, wzbudzając entuzjazm publiczności.

Program był doskonale pomysłany, bowiem oprócz Symfonicznej Orkiestry i solistki, dał publiczności możliwość oglądania regionalnych tańców polskich, z których słynie Klub Mazur. Dyrygent orkiestry symfonicznej, John Anello, świetnie ułożył cały podkład muzyczny do występu tanecznego.

Program rozpoczął się hymnem "The Star Spangled Banner", po czym odegrano polski hymn narodowy. W programie również znalazł się walc Chopina (cis-dur) oraz "Polski Taniec Narodowy" Scharwenkasa. Część muzyczną Orkiestry Symfonicznej Anello zakończył numerem Dwuzak "Slavonic Dance No. 1", który wywołał niemiłą owację.

Wiele trudności przed koncertem musiał pokonać dyrektor wykonawczy i założyciel Klubu Mazur, dziekan uniwersytetu Marquette, prof. Alfred Sokolnicki i dyrektor Antoni Dunajski. Największą trudnością była mała scena nie pozwalająca na rozwinięcie rozmachu, jaki cechuje zarówno polskie tańce jak i energicznych, młodych tancerzy. Natomiast odczucie przepięknego Parku Kościuszki idealnie nadawało urok całemu widowiskowi. Ze względu na wielki sukces tego koncertu należy się spodziewać, że Komisja Parkowa włączy do swego stałego programu tego rodzaju koncerty, jako stałą imprezę doznaczną.

W Sprawie Rejestracji 18 Letnich Obywateli

Jak wiadomo ostatnio przeszła nową ustawą zezwalającą wszystkim obywatelom Stanów Zjednoczonych głosować po osiągnięciu wieku lat 18. Dotychczas mieli prawo głosu jedynie obywatele w wieku lat 21 i wyżej. Mimo że ustawa ta została uchwalona przez Kongres i podpisana przez prezydenta Nixona będzie ona obowiązywać dopiero od stycznia 1971 roku. Ponieważ jest wielu młodzieńców, którzy już chcą się zarejestrować, Tadeusz Stawicki, sekretarz komisji wyborczej, wy-

jaśnia, że nie będą oni i tak mieli prawa udziału w wyborach 3-go listopada.
 "Nie odmawiamy nikomu prawa wyborczego, ale wyjaśniamy, że rejestracja obecnie jest przedwczesna i że osoby, które osiągnęły wiek 18-u lat nie będą miały jeszcze prawa głosu w tych wyborach, to jest w dniu 3-go listopada" — powiedział. Wobec tego jasne jest, że obywatele w wieku lat 18-u nie będą rejestrowani obecnie, a dopiero w styczniu, 1971 roku.

Zaistniały Warunki Prawdziwego Zjednoczenia Emigracji Polskiej

Jeszcze nie przebrzmiały echa uroczystości żałobnych po stracie wielkiego Polaka gen. Władysława Andersa, a już się odezwały głosy nawołujące do zjednoczenia polskiej emigracji politycznej. — Różne ugrupowania zastanawiają się jakby najlepiej uczcić tego, który całe życie poświęcił dla sprawy Polski. Są pomysły wzniesienia pomników i tablic pamiątkowych. Ten wielki i nieugięty wojownik o wolność ojczyzny spożądził wśród swoich żołnierzy na cmentarzu Monte Cassino. Ziemia przywieziona z Polski i pobojowisk polskiego żołnierza została umieszczona w jego grobie. Uważamy, że najlepiej uczcić pamięć gen. Andersa przez zespolenie sił i doprowadzenie do zjednoczenia naszej emigracji politycznej.

W historii naszej znamy wypadki kiedy Polacy poróżnieni pomiędzy sobą uchylali czoła przed tajemnicą śmierci i nad grobem wielkiego człowieka podawali sobie bratnie dłonie do zgody. Otóż taki moment nadszedł obecnie i powinniśmy go wykorzystać i zespolić nasze wysiłki dla tej samej sprawy, dla której On całe życie poświęcił.

M. E. Pankiewicz.

Klub "Mazur" Rekrutuje Nowych Członków

Trudne sprawy mają nieraz bardzo proste rozwiązanie, trzeba się na nie tylko zgodzić. Doprowadzić do takiego zjednoczenia mogą jedynie ludzie stojący na ciele dwóch środowisk, a mianowicie "Obozu Legalistycznego" oraz "Obozu Zjednoczenia Narodowego". Proponujemy, ażeby oba obozy rozwiązały się, dając następnie prawo prezydentowi Zaleskiemu mianowania ludzi z obu ugrupowań. W ten sposób prawdziwe Zjednoczenie może powstać natychmiast.

Najważniejszą sprawą naszego pokolenia jest doprowadzenie do

Klub taneczny "Mazur", założony 30 lat temu i mający na swoim koncie wiele sukcesów, potrzebuje młodych, energicznych ludzi, którzy mogliby zaślić szeregi klubu i stać się w przyszłości tancerzami. Przyszłych członków klubu "Mazur" czeka nie tylko miła atmosfera jaka panuje w tym klubie, ale istnieje również możliwość wyjazdów do innych miast na występy i popisy.

W tej chwili "Mazur" ma kilka wolnych miejsc i zainteresowani mogą zgłaszać się w każdy poniedziałek do Domu Związkowego przy South 12th St. i Arthur, gdzie będą mogli zasięgnąć bliźszych informacji. Należy pamiętać, że byli członkowie "Mazura", którzy dzisiaj są dorosłymi obywatelami, przeszli doskonałą szkołę życiową i obecnie zajmują wysokie stanowiska zarówno w administracji państwowej jak i w innych zawodach. Apelujemy zatem do wszystkich chętnych o zgłaszanie się w poniedziałki o godzinie 7-jej wieczór, gdyż oprócz informacji będzie można zapoznać się również z kierownictwem jak i członkami klubu "Mazur".

Nowy Sowiecki Samolot Pasażerski

Moskwa (ZW). — Sowiecki samolot pasażerski Tu-154, obliczony na 158 miejsc, zabierze w przyszłym roku na pokład pierwszych pasażerów — zakomunikował L. Zołudiew, wicecmm. lotnictwa cywilnego ZSRR.
 Tu-154 zastąpi pierwsze pokolenie samolotów odrzutowych. Jego szybkość podróżna wynosi 900 km na godzinę, pułap — 13 tys. m, a zasięg — ponad 5 tys. km.

GUMOWY POCISK — Tak wygląda 6-calowy pocisk gumowy, używany obecnie w Pln. Irlandii przeciw demonstrantom. Pociski te odstrzeliwane są ze specjalnego pistoletu i potrafią powalić mężczyznę na ziemi.

Ciekawy Program Telewizyjny o Hiroshimie i Nagasaki

W poniedziałek, dnia 3-go sierpnia został nadany ciekawy program telewizyjny w związku z 25-leciem zrzućcia pierwszej bomby atomowej na miasta Hiroshimie i Nagasaki w dniu 6-go i 9-go sierpnia, 1945 roku. Bomba zrzućciana na Hiroshimie zabiła 30.000 ludzi. Ten straszny moment w dziejach ludzkości został sfilmowany przez Japończyka. Film ten został później zarekwirowany przez władze amerykańskie, a kilka miesięcy temu został zwolniony z cenzury.

W programie, na stacji telewizyjnej WMVT, o godzinie 8 wie-

czór wyświetlono ten 16 minutowy film. Przedstawiono zdjęcia wykonane zaraz po bombardowaniu. Przytoczono również komentarze wybitnych uczonych w tej sprawie, która do dnia dzisiejszego jest kontrowersyjna — należało użyć bomby atomowej, która według wielu wojskowych skróciła wojnę i tym samym oszczędziła tysiące żołnierzy amerykańskich?

Program ten zostanie powtórzony na tej samej stacji w niedzielę, dnia 9-go sierpnia, o godzinie 4:30 wieczorem.

Nastąpiło Połączenie "American" i "First Federal Savings & Loan"

Dwa tygodnie temu nastąpiło połączenie dwóch znanych spółek oszczędnościowych American Savings and Loan Association oraz First Federal Savings and Loan Association.

Biura American znajdują się przy 634 W. Mitchell St. i znane są powszechnie służąc od lat wielu mieszkańcom tej dzielnicy naszego miasta, a szczególnie miejscowej Polonii. Prezesem American Savings jest nasz rodak, zdolny i energiczny, oraz szeroko znany adwokat Stanely Celchowski. Jest on znany nie tylko wśród Polonii, ale również wśród byznesmanów amerykańskich.

Prezesem First Federal Savings jest Robert Brown. Połączenie się tych dwóch instytucji pożyczkowo-oszczędnościowych jest bardzo korzystne dla klientów, którzy mogą obecnie zalatwić wszelkie sprawy finansowe przy W. Mitchell St.

chell Street. Klientela First Federal będzie miała dogodnie warunki, zwłaszcza ci, którzy mieszkają w tej dzielnicy miasta będą mogli korzystać z doświadczonego i uprzejmego personelu American.

Połączenie tych dwóch instytucji znaczy również, że zasoby spółki zostały powiększone i fundusze na udzielanie pożyczek różnego rodzaju będzie uławnione. Również da to możliwość zmniejszenia procentów od pożyczek, zwłaszcza przy kupnie domów. Jeśli natomiast chodzi o konta oszczędnościowe, to obecnie procent od gotówki złożonej w tej instytucji będzie wyższy, bowiem First Federal jest jedną z najbogatszych w zasoby finansowe firm w naszym stanie.

Zarówno organizację biznesową w południowej dzielnicy naszego miasta jak i mieszkańcy, przyjęli z zadowoleniem wiadomość o tym połączeniu dwóch potężnych spółek oszczędnościowych.

Biura tej nowej instytucji znajdują się przy 634 West Mitchell St., telefon 645-7525, a prezes S. Celchowski zaprasza wszystkich do odwiedzenia tych biur, oraz zasięgnięcia informacji w sprawach pożyczkowych.

Na Słubnym Kobiercu

W ubiegłą sobotę w kościele św. Mateusza stanęła na słubnym kobiercu panna Karen Lee Gawrońska z panem Williamem Howardem. Panna młoda jest córką pp. J. Gawrońskich, zamieszkałych przy 1018 South 28th St. Pan młody jest synem pp. Howard, zamieszkałymi w miejscowości Bedford, Mass. Ukończył on studia na uniwersytecie Loyola, na wydziale dentystycznym. Poprzednio studiował on w Boston College. Po ślubie odbyło się przyjęcie dla gości w Black Steer, po czym państwo młodzi udali się w podróż poslubną do New Hampshire. Po powrocie zamieszkają oni w Lyons, Illinois.

777-184
 With All Price Adjustment
 With or Without Appointment
FREE - SHAVING AND SET
 (Tuesday - Wednesday - Thursday - Friday - Saturday - Sunday)
 PRZYJEMNE WŁASNE SPECJALNE
 WIA. ADUPT.
 417 S. PIERCE AV.
 SALON OF BEAUTY
 SHELLEY-MINNIE

SAVE MONEY ON HAIRCUTS
 Men's Regular \$1.25
 Boys under 12 \$1.00
OLD TIMER'S DAY WED.
 Over 65 years - Reg. Haircut, 90c
 Southwest BARBERING CENTER
 Wisconsin's Largest Barber Shop
 10 BARBERS - 3022 W. LINCOLN
 Also Shops At
 2866 S. Kinnickinnic Ave.
 1704 So. 14th St.
 Prices slightly higher at these shops

HALL
 FOR ALL OCCASIONS
 Weddings, Parties - Capacity of 350
 Bay View Area
 2651 SO. KINNICKINNIC
 Milwaukee, Wis.
 481-9582 or 481-7765

NEVER BEFORE—
AN EXERCISE SALON FOR THE MIND
 INNOVATORS III 764-3020

NEW IN WEST ALLIS
Concordia Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION
 SIGN OF SENSIBLE SAVING AT MAXIMUM EARNINGS
 UP TO
6%
 PER ANNUM
 New Main Office
 7400 WEST OKLAHOMA AVE.
 Phone 327-1290
 Milwaukee Branch
 3418 W. National Ave.
 Phone 645-3553

Now Open
C & M WESTERN WEAR
 WESTERN WEAR
 FOR THE WHOLE FAMILY
 Open Daily 9:30 a.m. - 6 p.m.
 Mon., Wed., Fri. 9:30 a.m. - 9 p.m.
 2469 S. Kinnickinnic Ave.
 481-9899

PAULS REFRIGERATION & AIR CONDITIONING
 Commercial - Domestic
 All Makes of Car Air Conditioners
 Used Refrigerators, Sales & Service
 Phone: 482-2416 - Paul Padua
 4381 So. Penn Ave.
 St. Francis, Wis.

CUSTOM MADE CABINETS — COUNTERS BARS
 Also Bar Rental For Parties etc.
S. & H. CO.
 2197 So. Kinnickinnic Ave.
 Milwaukee, Wis.
 481-7776 543-5317

JARVIS PROFESSIONAL DOG GROOMING
 Gentle, Careful, Complete and Different EXPERIENCED GROOMER
 By Appointment Only
 Vicinity—5th & Lincoln
 Milwaukee, Wis.
 PLEASE CALL: 672-7118

LET MIELKE AND THOME HEAT — COOL YOUR HOME
 — Free Estimates
 NEW FURNACES and BOILERS AIR CONDITIONING
 Cleaning and Repairs
Mielke & Thome Heating Co.
 10219 S. CHICAGO ROAD
 762-3678 483-9739
 Milwaukee, Wis.

FEATHERS 'N' TREASURES PEARL BEADS
 SPECIALISTS IN LAMBS WOOL CREATIONS
LILLIAN and FRANK HELD
 Arts and Crafts Classes
 Call for Class Appointments
 425-1620
 16326 W. Forest Home Ave.
 Milwaukee, Wis. 53136

GEORGE'S LITTLE TIGER TAVERN
 POOL TABLE MINIATURE BOWLING
 Where Go'd Friends Meet — Come in and Visit Us!
 4674 S. PACKARD AVE. (Corner of Layton Ave.)
 Cudahy, Wis.
 481-9982

AMERICAN Family Insurance
 AUTO—FIRE—HEALTH—LIFE
 STATE'S LARGEST AUTO INSURANCE COMPANY
CHAS. BEHLENDORF
 5961 S. New York Cudahy, Wis.
 Call: 769-8426 — 482-3694

DON'S HOUSEHOLD REPAIRS
 Painting - Rototilling
 Wax Washing Free Estimates
PHONE: 481-3936
 St. Francis, Wis.

Na cokolwiek oszczędzacie . . .

jest różnica gdzie oszczędzacie!

Tak, Każde Marzenie Ma Swoją Cenę

Wasze marzenia mogą się spełnić wcześniej ponieważ możecie zarabiać więcej na dobrze zaplanowanych oszczędnościach.

5% NA ZWYKŁĄ KSIAŻECZKĘ OSZCZĘDNOŚCIOWĄ
 Konto może być otwarte każdą sumą i można wkładać oraz podejmować fundusze kiedy tylko chcecie.

5 1/4% NA ZŁOTĄ KSIAŻECZKĘ OSZCZĘDNOŚCIOWĄ
 to konto znane również jako "90 dniowe zawiadomienie" może sprostać waszym potrzebom ponieważ wkłady i ograniczenie podejmowania mogą być obliczone tak w czasie aby się pokrywały z waszymi planami.

5 1/4 — 5 1/2% BONUSOWA KSIAŻECZKA
 (regularne miesięczne wpłaty przez 8 lat)
 to konto jest pomyslane aby ułatwić osiągnięcie odleglejszych celów. Zarabacie 5 1/4% przez pierwsze 4 lata a potem już 5 1/2% aż do chwili gdy fundusz dojrzeje po 8 latach.

OŚLĄGAJĄCE SWOJE CELE WCZESNIEJ! — Wstąpcie wkrótce i porozumcie się z naszym doradcą oszczędnościowym w sprawie szczegółów.

"WASZ OSRODEK OSZCZĘDNOŚCIOWY DLA CAŁEJ RODZINY"
BADGER Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
 W. Oklahoma Ave. przy S. 43rd Milwaukee, Wis. 53215

FOR THE FINEST IN WEDDING PHOTOGRAPHS
 "CANDIDS OR SPECIALTY"
 Baby & Family Portraits — Individual Sitings
 Graduation — Passport REASONABLE RATES
THE GRAND STUDIO
 RAY M. IGNATOWSKI
 539 W. Mitchell, Milwaukee, Wis. 384-5590

We Are Proud To Announce Our New Location!
ZINGEN & BRAUN INSURANCE INC.
 • INSURANCE • REAL ESTATE
6525 W. Bluemound Rd. Phone 475-1500
 ASSOCIATES: H. J. (Bud) Dunker, Herman O. Dunker, E. J. Falci, M. Albert Ewens, Paul E. Schaeffer, H. A. Schuttgen, Otto Goesting

★ AUTA

★ AUTA

★ AUTA

★ PRACA MĘSKA

★ PRACA MĘSKA

★ PRACA MĘSKA

★ DOMY

DIVISION CHEVROLET W CENTRUM POLONII DUZY WYBOR CHEWROLETOW NA ROK 1970 WSZYSTKICH MODELI I KOLOROW A TAKZE AUT UZYWANYCH W DOBRYM STANIE Z PELNA GWARANCJA

ENGINEER (EE) Lanier Business Products Division of Oxford Industries with international manufacturing-marketing affairs seeks degreed individual to organize new engineering division.

EXPERIENCED LETTERPRESS - OFFSET PRESSMAN Required for instruction and demonstration of equipment by World-renowned press manufacturer.

TANIOŚCI na TOWN of LAKE 5531 S. Hermitage 4-o sypialniowy Cottage kompletnie odnowiony.

CZY MACIE KŁOPOTY Z TRANSMISJĄ? AAMCO TRANSMISSIONS NASZ RODAK "HUGH" KUBAK mówi po polsku—możecie mu zaufać.

'68 PONTIAC - - - 286-2925 AUTO do sprzedania, "Falcon," w dobrym stanie. Rok '62. Dwu drzwiowy.

NAUKA JAZDY AUTEM Najstarsza polska SZKOŁA JAZDY AUTEM St. Jaworskiego w Chicago

DRAFTSMAN—STRUCTURAL STEEL DETAILER Expanding company. Good benefits. Write or call Jones & Brown Co.

WANTED FORK LIFT TRUCK MECHANICS Excellent Starting Wages Top Fringe Benefits Ideal Working Conditions

DOSKONAŁE POŁOŻENIE Piękne 4 pokojowe murowane bungalowy. Basement, 1 1/2 autowy garaż.

IMMEDIATE OPENINGS WAITRESSES THE RED BALLOON COFFEE HOUSE Is looking for happily married women who want an opportunity to earn as they learn.

Pomoc Domowa DEPENDABLE WOMAN WANTED 3 or 5 DAY WEEK Steady, for General House Work.

ALUMINUM FABRICATORS Tired of Being a Faceless Clock Card? Do you want to be recognized for your Ability?

WAREHOUSE MEN Experienced Lift Truck Drivers Day or Night Shift. Excellent Company Benefits.

Potrzebni Mężczyźni NARZĘDZIOWCY I FORMIARZE (Tool & Die Makers) Maszynicy i Machine Maintenance

CENA ZNIZONA!!! \$31,500 Piękne, duże 2x6-ki. Murowany z żółtej cegły, 2 autowy garaż.

Restaurant Help Full time, part time, days. Many benefits, with schedule to fit yours.

Counter Women & Men Days and nights — steady work — congenial surroundings — apply in person

Gospodyni 4 lub 5 dni, lekkie gotowanie, rodzina z 4 osob.

MASZYNISTA do "Tool Room" na cały lub część dnia. Język angielski nie wymagany.

INSPECTOR Young man to learn inspection and assembling of small parts. Growing company and good benefits.

MECHANIC All around man with auto. trans. exper. Busy union shop. Co. benefits. Good working conditions.

BY OWNER VIC. 48TH AND LECLAIRE Beautiful 5 1/2 room brick home, 3 bedrooms, gas heat, finished basement.

1st COOK Experience in cooking or some experience in food serving and willing to learn.

PRACA ŻENSKA MARSHALL FIELD & COMPANY ma pracę dla OPERATOREK MASZYN BONAZ Do Wyszycia Monogramów

POTRZEBNA KOBIETA do dzieci czwartki i piątki, od 9-4 po południu.

Machine Operator Trainees Will train men for positions as: OPERATORS and FABRIC ROLE PROCESSING

BARTENDER For Private Club Full time. Must speak English. Hours 6 P.M. - 1 A.M.

CUTTING—GREASING PRESSMEN \$4.62 hour DIEMAKERS Experienced making block and Jig Dies.

DE-LUXE MUROWANY 2 MIESZKANOWY 1 1/2 łazienki w każdym mieszkaniu, wbudowane kucharki i piecyki.

PART TIME Men and women to clean offices near 95th & Western from 7 p.m. to 11 p.m.

PRACA ŻENSKA MARSHALL FIELD & COMPANY ma pracę dla OPERATOREK MASZYN BONAZ Do Wyszycia Monogramów

POTRZEBNA KOBIETA do przygotowywania lekkich posiłków starszej pani.

LITHOGRAPHIC OPENINGS Due to our expansion we currently have the following openings: 4 COLOR 1ST AND 2ND PRESSMEN

PORTER FOR RESTAURANT Free meals — retired or semi-retired person acceptable.

Standard Folding Cartons, Inc. 85th St. and 24th Ave. Jackson Heights, N. Y.

PRZEZ WŁAŚCICIELA. Dom murowany z interesem, sklep z wędlinami i warsztat.

WANTED Salesmen and Saleswomen Experienced in closing techniques wanted by International Corp.

FILE CLERK and GENERAL OFFICE Fringe benefits Pleasant working conditions Call Mr. Eric — 254-7300

HOUSEKEEPER Assist in cooking, live in, own 2 room suite elevator building, near North Side, adult family, must speak English.

OFFSET PRESSMEN Requires minimum of 4 years running 25-inch or larger offset presses.

STOCK ROOM Leading equipment distributor needs several young men. Experienced in all phases of receiving, order filling, packing and shipping.

Potrzebni Mężczyźni DO PRACY Stała praca, bardzo dobra zapłata. Platne święta i wakacje.

DOMY POSZUKUJE DOMOW Do 4 Mieszkań Właśnie w Starszych Dzielnicach Mam kupców i F.H.A. finansowanie.

Potrzebna Mężczyźni i Kobiety Na 3-cią Zmianę \$3.00 na godzinę — mężczyźni. \$2.80 — kobiety.

Realemon Foods 1200 W. 37th St. RECEPTIONIST for small Loop office. No typing. 108 W. Lake St. Room 200.

PRACA ŻENSKA TOWARZYSZKA potrzebna do kobiety rekonwalescentki. Okolica Chicago-Damen — 486-6231.

LITHOGRAPHIC PLATEMAKERS AND STRIPPERS Requires minimum of 5 years experience. As the mid south's largest printer we offer you good pay, fringe benefits and challenging work.

Wanted at once JOURNEYMAN ELECTRICIANS Able to work any shift. Must have either UAW Journeyman's card or documented proof of eight years of experience.

TV—STEREO TECHNICIANS West coast's largest manufacturer of color TV and Stereo wants qualified TV and Stereo Technicians.

DOMY Mam kupców i F.H.A. finansowanie. Proszę dzwonić bez zobowiązania po polsku lub angielsku.

General Factory S-W side plastic film company has immediate openings for MACHINE OPERATORS.

WHITE PRODUCTS Middleville, Mich. 49333 MODEL MAKERS (Sheet Metal Preferred) MACHINISTS Tool & Die Makers Top Wages — Full Benefits.

SPADEK — 6 pokojowy DOM. Natychmiast do objęcia \$14,500. 772-8284 — 235-7085.

JOIN AND SERVE Sinclair - Koppers Co. 7001 West 60th St., Chicago An Equal Opportunity Employer

Merchandise Nat'l. Bank Rm. 210 Merchandise Mart. CALL: 527-4500 An Equal Opportunity Employer

★ DOPY

UWAGA WLAŚCICIELE
 potrzebujemy budynki we wszystkich dzielnicach Chicago. Mamy dobrych kupców z gotówką dla Was. Wasza posiadłość będzie ogłaszana bez żadnego kosztu. Mamy 12 licencjonowanych sprzedawców dla Was.
 Po wszelkie informacje prosimy dzwonić do
SUPERIOR REALTY
 2930 N. MILWAUKEE BE 5-3632

POTRZEBUJEMY BUDYNKI
 w starych okolicach i na Polonii, dostaniecie zapłacone wszystko gotówką.
 Zgłaszajcie wasze budynki, telefonując:
486-6363
BUDA REALTY 2990 Milwaukee Ave.

CRAGIN
 8 mieszkaniowy, murywany w doskonałym stanie. Właściciel musi sprzedać \$69,000.

DEC REALTORS
 5408 W. Division 261-2564

PRZEZ WLAŚCICIELA
 BLISKO Belmont i Pulaski — 4 mieszkaniowy murywany, 2x6, 2x3, gorąca woda ogrzewana, garaż na 2 auta, duża parcela. Telefonować po 5ej 777-9272.

CRAGIN
 Milwauee-Central Park
 2x4, drewniany budynek obity, na szybka sprzedaż — \$17,500.

JACKOWO
 Milwauee-Belmont
 2 piętrowy, 4-ro mieszkaniowy, murywany, 2x5, 2x4, szeroka łaża. Garaż murywany na 3 auta. Wpłaty \$15,000.
 Sprzedać, kupić dom się uda tylko przez Realty Buda

JACKOWO
 Milwauee-Central Park
 2x4, drewniany budynek obity, na szybka sprzedaż — \$17,500.

JACKOWO
 Milwauee-Belmont
 2 piętrowy, 4-ro mieszkaniowy, murywany, 2x5, 2x4, szeroka łaża. Garaż murywany na 3 auta. Wpłaty \$15,000.
 Sprzedać, kupić dom się uda tylko przez Realty Buda

SPALDING
 2x4, drewniany budynek obity, na szybka sprzedaż — \$17,500.

JACKOWO
 Milwauee-Central Park
 2x4, drewniany budynek obity, na szybka sprzedaż — \$17,500.

JACKOWO
 Milwauee-Belmont
 2 piętrowy, 4-ro mieszkaniowy, murywany, 2x5, 2x4, szeroka łaża. Garaż murywany na 3 auta. Wpłaty \$15,000.
 Sprzedać, kupić dom się uda tylko przez Realty Buda

JACKOWO
 Milwauee-Central Park
 2x4, drewniany budynek obity, na szybka sprzedaż — \$17,500.

JACKOWO
 Milwauee-Belmont
 2 piętrowy, 4-ro mieszkaniowy, murywany, 2x5, 2x4, szeroka łaża. Garaż murywany na 3 auta. Wpłaty \$15,000.
 Sprzedać, kupić dom się uda tylko przez Realty Buda

JACKOWO
 Milwauee-Central Park
 2x4, drewniany budynek obity, na szybka sprzedaż — \$17,500.

JACKOWO
 Milwauee-Belmont
 2 piętrowy, 4-ro mieszkaniowy, murywany, 2x5, 2x4, szeroka łaża. Garaż murywany na 3 auta. Wpłaty \$15,000.
 Sprzedać, kupić dom się uda tylko przez Realty Buda

JACKOWO
 Milwauee-Central Park
 2x4, drewniany budynek obity, na szybka sprzedaż — \$17,500.

JACKOWO
 Milwauee-Belmont
 2 piętrowy, 4-ro mieszkaniowy, murywany, 2x5, 2x4, szeroka łaża. Garaż murywany na 3 auta. Wpłaty \$15,000.
 Sprzedać, kupić dom się uda tylko przez Realty Buda

JACKOWO
 Milwauee-Central Park
 2x4, drewniany budynek obity, na szybka sprzedaż — \$17,500.

JACKOWO
 Milwauee-Belmont
 2 piętrowy, 4-ro mieszkaniowy, murywany, 2x5, 2x4, szeroka łaża. Garaż murywany na 3 auta. Wpłaty \$15,000.
 Sprzedać, kupić dom się uda tylko przez Realty Buda

JACKOWO
 Milwauee-Central Park
 2x4, drewniany budynek obity, na szybka sprzedaż — \$17,500.

JACKOWO
 Milwauee-Belmont
 2 piętrowy, 4-ro mieszkaniowy, murywany, 2x5, 2x4, szeroka łaża. Garaż murywany na 3 auta. Wpłaty \$15,000.
 Sprzedać, kupić dom się uda tylko przez Realty Buda

JACKOWO
 Milwauee-Central Park
 2x4, drewniany budynek obity, na szybka sprzedaż — \$17,500.

JACKOWO
 Milwauee-Belmont
 2 piętrowy, 4-ro mieszkaniowy, murywany, 2x5, 2x4, szeroka łaża. Garaż murywany na 3 auta. Wpłaty \$15,000.
 Sprzedać, kupić dom się uda tylko przez Realty Buda

JACKOWO
 Milwauee-Central Park
 2x4, drewniany budynek obity, na szybka sprzedaż — \$17,500.

JACKOWO
 Milwauee-Belmont
 2 piętrowy, 4-ro mieszkaniowy, murywany, 2x5, 2x4, szeroka łaża. Garaż murywany na 3 auta. Wpłaty \$15,000.
 Sprzedać, kupić dom się uda tylko przez Realty Buda

★ DOPY

CUD U SW. RYSZARDA
 Wielce uroczy, wysokiej klasy, bez reperacji. Wspaniały, nowszy 5 pokojowy, murywany, 3 podwójne solidne sypialnie, w najnowszym stylu szafkowa kuchnia. Piękny wykończony beżem, idealny dla rodziny i gości. Wszystkie zewnętrzne wystrój za aluminiowe. Garaż na 2 auta z drzwiami na patio. Właściciel niecierpliwi się — zniżył cenę na szybka sprzedaż do tylko \$24,900. Badźcie bystrzy, badźcie mądry, dzwonić do cudotwórcy, dzwonić do Michaels zaraz.

SS. PIECIU BRACI
POLAKÓW I MĘCZEN.
 2 piętrowy murywany, 2 duże 6 pokojowe mieszkania, pełny beżem. Bardzo ekonomiczny system ogrzewania gazem gorącą wodą. Właściciel pozamiejskowy oddzielił tę posiadłość i zarządził szybka sprzedaż za tylko \$24,900 lub oferta. Położenie jest idealne tylko pół bloku od Archer Ave. tylko 1/2 bloku do kościoła i szkoły. Dla własnego szczęścia — za tak niską cenę dzwonić do cudotwórcy, dzwonić do Michaels zaraz.

ERWIN J. MICHAELS
 REAL ESTATE
 4637 S. Archer Ave.
 254-8500

BY OWNER
6 ROOM BRICK
 7000 West — 2000 North
 Custom built, 4 bedrooms, 1 1/2 bath, gas heat, 2 1/2 car brick garage. Lot 50x200.
 637-2629

OKAZJA — \$21,900
 Ludzie interesu przyznają, że tracą wiele cegieł tylko szybko sprzedać. Bardzo czyste, 5 1/2 pokojowy murywany, na 6 lat; 3 podwójne rozmiar solidne sypialnie, wysokiej klasy ceramizna łazienka, pełny tafelowany beżem, overhead kanalizacja, garaż na 2 auta, inne dodatki. Zgodą na bardzo mała wpłatę. Dwa bloki do Archer Avenue. Dla własnego szczęścia dzwonić do cudotwórcy, dzwonić do Michael zaraz.

2018 N. LARAMIE (5200 Zachód)
 OKAZJA — \$27,900
 Cragin Okolica.
 11 lat stary, murywany z garażem. 5 1/2 pokoi — 3 sypialnie. Aby zobaczyć w środku dzwonić do:

3143 N. HAMLIN
 Otwarty niedziela 1-5
 Nowy 6-letni budynek, 6 pokoi, 3 sypialnie. Gazem ogrzewane. Garaż na 2 auta.
 Cena \$26,700 na szybka sprzedaż.
ZAK — 736-7477

WLAŚCICIEL SPRZEDA ZE STRATĄ \$32,900
 POŁNOČNO ZACHODNIA DZIELNICA — 2 mieszkaniowy murywany, 5-5 pokoi oraz wykładane, zakryte tyne werandy. Nowe dwójny. Doskonały stan, dobry dochód. Naprzeciwko parku, blisko kościoła, szkoła, komunikacji.
 Telefonować BE 7-2216 lub NA 2-0272

CRAGIN — 2x6, murywany,
 nowoczesnie urządzone wewnątrz. Cena do umowy. — \$10,000 wpłaty.

CRAGIN — 5 pokojowy
 bungalow, Całość w doskonałym stanie. Cena \$25,500.

JACKOWO — 2x4, drewniany,
 nowo-obity. Utrzymany w dobrym porządku. Cena przystępna.

FRANCISZKOWO
 1x6 — 1x5, muryw., luksus wykończ. wewnątrz. Tylko \$3,000 wpłaty. Cena do umowy.

CRAGIN
 2x5-2x4, murywany, nowoczesnie wykończony wewnątrz. Cena do umówienia. Prosimy o zgłaszanie do sprzedania swoich posiadłości w okolicy na wschód i zachód od Humboldt Parku i w innych okolicach.

PRIME
 Wincenty Cebulak, Broker
 3417 N. Central Ave.
 283-1234

5 POKOJOWA MUROWANA REZYDENCJA
 2 sypialnie, gazowe ogrzewanie, garaż na 2 auta, dwienny od ściany do ściany w jadali i pokoju mieszkaniowym. Okolica North i Central Aves. \$20,350.

DEC REALTORS
 5408 W. Division St.
 261-2564

NA SPRZEDAŻ 6 mieszkaniowy
 budynek, 4x4 i 2x3. Gorąca woda ogrzewana. Dębowa wykończenie. Duże parkowanie. Sprzedaż przez budownicze go. 3943 West 47th St. 424-0838

BLISKO AUSTIN i FULLERTON,
 2x5 i 1x3, murywany, na sprzedaż. Dzwonić do Asset Realty: 889-8824

6 POKOJOWY, murywany
 bungalow na sprzedaż. Blisko Long i Fullerton. Dzwonić do Asset Realty: 889-8824.

PAR. SW. TURIBUSZA
 \$23,500
 Pełnego rozmiaru 6 pokojowa, murywana rezydencja z niezwykłą główną sypialnią, która ma obok salonik. Piętna ceramizna łazienka z "walk" beżem i wykończony wyciem beżem, ku ogólnej radości "atio, garaż na 1 1/2 auta. Dzw. po kupno roku, dzwonić po swój klucz do szczęścia, dzwonić do cudotwórcy, dzwonić do Michaels zaraz.

254-8500

DOM do sprzedania na
 południowej stronie, przez właściciela. 6341 So. California. 4x5, garaż na 4 auta. HE 4-7602.

★ DOPY

JAK NOWY ZA TYLKO \$36.500
 Murywany, 2x5 i 1x3, wszystko nowe wewnątrz, tylko 2 bloki na północ od par. Sw. Jacka. Trzeba zobaczyć aby ocenić.
 Humboldt Rity
 545-1288 lub 267-6207

★ DO WYNAJĘCIA
 6 POKOI do wynajęcia, centralnie ogrzewane. 1029 N. Sacramento.
 4 POKOJE do wynajęcia dla 2 dorosłych. Dzwonić po 5-ej. Humboldt 9-3365.
 5 DUZYCH pokoi do wynajęcia. 1442 N. Ridgway — 486-2763.

4 POKOJE, piec gazowy
 do ogrzewania, świeżo odnowione, 2-gie front. — 486-7646.
 2 MIESZKANIA do wynajęcia. 4 i 5 pokoi, pierwsze piętro. 2515 W. Augusta Blvd. Tylko dorosłym. Zgłoszenia 2-gie piętro front, wejście z boku.
 3 POKOI, świeżo odnowione, piecem ogrzewane, tylko dorosłym. 1-sze piętro — 227-3362

POKÓJ umeblowany, ładny,
 dla pracującego pana. Można gotować. 2320 Cortez

MIESZKANIE do wynajęcia
 w okolicy 51-ej - Rockwell. 585-9189

CZYSTE mieszkanie dla kobiety
 lub mężczyzny. 1544 W. Chestnut.
 4 POKOJE na 2-im — 2750 N. Artesian — 235-0750.

DO WYNAJĘCIA 5 pokoi, 3cie
 piętro front. Nieogrzewane. Dwa piece gazowe włączone, 2331 W. Iowa — HU 6-1759.

4 POKOJE, piecem
 ogrzewanie. 1119 N. Francisco

6 POKOI, ogrzewane na 1-szym.
 \$100. — 1935 Evergreen Ave. HU 9-1110 — BR 8-0895

JEDEN Pokój i 3 umeblowane.
 Można gotować. Starszym. 489 3933.

5 POKOI, czyste, jasne.
 3220 West Cortez.
 4 CZYSTE POKOJE, wyremontowane, sami ogrzewają, emerytom. 1027 N. Hermitage.

JACKOWO — 4 pokoje
 na 2-gim. 685-1093

UMEBLOWANY pokój do
 wynajęcia z używalnością kuchni, lodówki lub bez. BR 8-6943.

MIESZKANIE do wynajęcia
 od 1-go września. 1344 N. Ashland Avenue. \$75.00.

UMEBLOWANY pokój,
 na 2-im piętrze. 2724 W. Crystal.

4 & 5 Room Apts.
 Heated, 1st and 3rd. LAKEVIEW AREA.
 472-6323
 After 4 P.M. — Available Now.

5 POKOI, 3-cie piętro,
 świeżo odnowione, w okolicy North Ave. i St. Louis. Po umówieniu: Diversey 8-8722

3 POKOJE na 1-szym, czyste,
 łazienka, tanio. 2318 N. Hamilton. Blisko kościoła św. Jadwigi.

POKÓJ do wynajęcia
 dla pana, można gotować, południowa strona miasta. — PR 8-9649.

★ INTERESY
SPRZEDAWAJCIE ZA
 100% KOSMETYKI
 Pierwszej klasy kosmetyki i produkty domowe. Inwestycja \$500 za inwentarz. Można zarobić \$25,000 rocznie. Zaczyniciele pracować dorywczo. Wyłączny i chroniony teren sprzedaży.
 Telefonujecie do BRADLEY 858-4661
 Po Wszelkie Informacje

SKŁAD wedlin-delikatesy,
 polskie specjal. północno-zachodnia dzielnica, wyrobiony interes, z nierzędowej stali urządzenia, \$8,000 oraz inwentarz. AV 3-4794.

SKŁAD wedlin i delikatesów
 na sprzedaż. Po informację telefonować: 227-4646.

★ PARCELE
 LAKE ACCESS LOT, in planned club community, recreation hall, swimming pool, boats available to property owners. Wisconsin's finest recreation area. Minoqua, Wis. Excellent terms. Will fly to inspect at my expense.
 Terry Hoppe — IN 3-4670

★ POSIADŁOŚCI POZAMIEJSKIE

★ POSIADŁOŚCI POZAMIEJSKIE

★ POSIADŁOŚCI POZAMIEJSKIE

★ POSIADŁOŚCI POZAMIEJSKIE

★ POSIADŁOŚCI POZAMIEJSKIE

★ Elektryczne Roboty

Z. PODBIELSKI
 POLSKA FIRMA
 Licencjonowany Kontraktor
DAKIN ELECTRIC SERVICE
 Wykonuje wszelkie roboty oraz zmiany drutow na 220 volt według wymagan miast. Ceny niskie. Obliczenia i porady bezpłatnie.
 Tel.: SP 7-8044 lub HU 9-2012

A. RUTKOWSKI
UNIVERSAL ELECTRIC CONTRACTING CO.
 Wykonuje Wszelkie Roboty Naprawy i Instalacje Elektryczne.
 Tanie, Szybko i Sumiennie. Dostosowuje Przewody Elektryczne Do Przepisów Miejskich Na 220 Volt.
 Kosztorysy i Porady Darmo
 Telefonujecie: 227-8010 lub 237-1505

ELECTRICIAN
 Elektrotechnik, Weteran, zakłada instalacje 220 v., meters. Reperuje dzwonki, lampy i t. d. Zadania praca nie jest za mala. Tanie, dobrze.
 Tel. 378-5179

SERV-ALL ELECTRIC CONSTRUCTION
 Właściciel
LOUIS A. ŻULAWIŃSKI
 Licencjonowany Inżynier i Kontraktor
 Zakładamy, naprawiamy w nowych i starych budynkach, fabrykach i t. d. elektryczność i zarazem "air condition" i kontrolę do boilerów. Obliczenia darmo. Warunki dogodne.
Dzwonić 625-0479

POSZUKUJE
Prac Elektrycznych
 DARMO KOSZTORYSY W KAŻDEJ CHWILI
 326-2250

★ Domy Poza Chicago
Daleka Południowa Dzielnica
 DOM OTWARTY W SOBOTĘ — NIEDZIELĘ OD 12-4
 7 pokojowy murywany Georgian, 3 sypialnie, duży pokój rodzimny przy kuchni, dobudowany garaż, beżem, patio. Gorąca woda gazem ogrzewana. Blisko Illinois Central i West Pullman Park. Natchmistrzowie obijają.
 12222 S. HARVARD ST.
 West Pullman
 748-5944 lub PU 5-5962

POSIADŁOŚĆ na INWESTYCJE
 Dla dużej rodziny lub spokrewnionych. 5-6 sypialni, dom na 1 akrze w Lombard, Kominek, 2 łazienki. Wykładany bez zement. Garaż. \$37,500 lub \$31,500 z 1/2 akrem.
 WLAŚCICIEL 627-2603

WEST PULLMAN — murywany,
 3 sypialnie, 1 1/2 łazienki. Dwienny. Dołączony garaż. Blisko szkół, kościoła i transportacji. \$27,600. 785-8677

★ DOPY Z INTERESEM
Doskonały Interes
 Tawerna i 10 pokoi. Przystanek trolej. A także 6 pokojowe mieszkanie dla właściciela.
 4400 na południe i Ashland. Dochód \$87,000.
 Wpłaty \$20,000. Balans na 7 1/2 %. Cena \$60,000.
DEC REALTORS
 5408 W. Division 261-2564

★ FARMY
 Na Północnym Zachodzie
 Dobra inwestycja, 5 akrów farmerskiej ziemi ze stawem. \$950 wpłaty. Długie spłaty.
 231-1025

★ POSIADŁOŚCI POZAMIEJSKIE

★ POSIADŁOŚCI POZAMIEJSKIE

★ POSIADŁOŚCI POZAMIEJSKIE

★ KONTRAKTORZY

Linceln... FURNACE CLEANING SERVICE
 3648-50 W. Diversey Chicago, Illinois 60647
 EV 4-0600
 POSIADA Najlepsze na świecie ekwipunek do czyszczenia kuchenek—o możliwościach większych jak dwieście dużych przetrzadów do czyszczenia kuchenek.
 24 GODZINNA OBSŁUGA W NAGŁYCH WYPADKACH CZYSZCZYMY I REPERUJEMY
 • Kuchnie • Przekazywanie • Przewody • Grzejnice • Przekazywanie • Przekazywanie • Przekazywanie
 OBSŁUGA REJONU CHICAGO PONAD 25 LAT DARMO KOSZTORYSY EV 4-0600

Spróbujcie Tutaj — Najniższe Ceny!
 Roboty ciesielskie — Obliczenia — Dachu — Roboty cementowe
 Fugowanie — Roboty murarskie — Malowanie
 Poprawiamy przekroczenia budowlane.
MIKE DRAGOWICZ 588-6535

RAINBOW PAINTING
 Szybko — Tanie — Sumiennie
MALOWANIE DOMÓW WEWNĄTRZ I ZEWNĄTRZ
 Tel. 227-3183

CJC ROOFING CO. — 4527 S. Talman
 Specjalizujemy się w malowaniu dachów taką farbą, która eliminuje gorąco na zawsze. Spróbujcie naszego nowego Malowanego Aluminium Aluminium Peaks, także rynny, ścieki i wykończenia. Obliczenia — Rynny — Ścieki. Repetacja i budowa kominów. Wszelkie roboty ciesielskie. Każda praca gwarantowana. Licencjonowani, bondowani i asekurowani. Robotnicy konkurują ze sobą. Kosztorys darmo i 24 godzinna obsługa. Tel. 247-5655

PRZERÓBK I KOSZTORYSY DARMO
 • Przeróbki Łazienek • Przeróbki Kuchni • Przeróbki na Zamówienie • Dodatkowe Pokoje • Przeróbki Na Waszej Parceli • Pokoje • Przeróbki • Przeróbki • Przeróbki • Przeróbki
 Wszelkie prace ciesielskie C-Z BUILDERS 6035 S. Kolin Tel. 582-1948

UWAGA WLAŚCICIELE DOMÓW! — Całkowita Obsługa przy Przeróbkach i Reperacji!
 • KUCHNIE • ROZRYWOWE • ŁAZIENKI • ROZRYWOWE • DOHIMERS • DACHY • DODATKOWE • OBICIA I t. p. POKOJE
 Także budujemy dom na Waszej lub naszej parceli. Zadania praca nie jest zbyt mala ani zbyt duża. Po darmowe kosztorysy telefonować: 848-1466. Po 5 po pol. TA 3-9427 — FLORIAN BUILDERS

KONTRAKTOR
Walter Grzebieniak i Syn
FUGOWANIE
 Reperacje i Przebudowa Kominów.
 Wszelkie Rodzaje Prac Murarskich jakich Wasz dom potrzebuje.
 39 Lat Najlepszego Fachowej Roboty
 Kompletnie Bezpieczni KOSZTORYSY DARMO
Telefon 774-7494

PAUL SEENE
 Ulepszenia Domów • Ogólne przerebki • Ciesielstwo • Murarstwo • Prace Cementowe • Fugowanie • Malowanie • Aluminiowe Okna • Zimowe • Drzwi • Markizy
 Tel. 369-5534

Embassy Roofing & Insulation
 Wszelkiego typu dachy, fugowanie i reparaacja kominów.
 NA SPŁATY — BEZPLATNA INSPEKCJA DACHÓW
 BEZ DOPŁATY ZA KREDYT MÓWIMY PO POLSKU
 W DZIEŃ LUB W NOCY
 Telefon: KE 9-6226
PAUL DOMBROWSKI
 3157 N. Milwaukee Ave.

CIESLA przyjmuje prace:
 przerebki, budowa pokoi na poddaszu, w beżmentie. Tanie. 736-2102.
CIESLA buduje, kryje, reperuje
 porche, obija siding, podłogi i schody. Obliczenia darmo, robota gwarantowana, najniższe ceny. 276-6448

Malarz-Dekorator
 Wykonuje wszelkie roboty malarzkie wewnątrz i zewnątrz. Tanie. Asekurowany
Albert — HUMBOLDT 6-7264

★ DACHY
 Reperujemy i kładziemy
NOWE DACHY
 Po dobry i trwały dach, przyjdzie do polskiej firmy istniejącej 25 lat w Chicago
Zakładamy Rockwool Insulation w Domach,
 i wykonujemy roboty blacharskie
Follmer Roofing Co.
 943 N. DAMEN AVE. BRUNSWICK 8-4195

★ KRAWCOWA
 DYPLOMOWANA krawcowa z Polski przyjmie szyście do domu, suknie różne, wieczorowe i ślubne. Przeróbki i draperie. Ceny umiarkowane. Telef. 489-2909 w dni powszednie po 4-iej po pol.; w soboty i święta cały dzień.

★ MEBLE
 Z POWODU WYJAZDU chcę sprzedać meble z 3 sypialni. Kuchnię, stół i krzesła, biurka. Dwienny (11x13). W sobotę i niedzielę od 1 - 8ej. — 735-1043.

★ Poszukuje Mieszkania
 PRACUJĄCE małżeństwo w średnim wieku, mieszkające 16 lat w tej samej dzielnicy, poszukuje mieszkania z 4 sypialniami, ogrzewanego, w okolicy Cicero do Central oraz między Fullerton i Diversey. NA 2-4694 po

Regulacja Odry

Wrocław. — 420 mln zł kosztować będą prace regulacyjne i modernizacyjne na Odry do 1975 r. Preliminarz ten opracowano i zatwierdzono w

związku z przewidywanym rozwojem zadań żeglugowych krajowych i tranzytowych. Za tę kwotę zbuduje się nowe awanporty, pogłębi i poszerzy tor wodny, zelektryfikuje śluzy itp. Całość ma być gotowa do 1975 roku.

Zamknięcie 13 Szkół Parafialnych w 3-ch Diecezjach w Illinois

Ks. prałat Robert Clark z Archidiecezji Chicago, ks. Patrick Wright z diecezji w Springfield i ks. Jerome Ratterman z diecezji Belleville, jako superintendenci szkolnictwa katolickiego w swych diecezjach, podali do wiadomości, że z początkiem nowego roku szkolnego nie będzie otwartych w tych diecezjach 13 elementarnych szkół katolickich, które były jeszcze czynne w ubiegłym roku szkolnym.

Nadto 4 takie szkoły prowadzone przez Zakony będą też zamknięte. Z tego powodu dzieci z tych katolickich szkół parafialnych w ogólnej liczbie 4,000 uczniów, przejdą do szkół publicznych w przyszłym roku szkolnym.

Superintendent szkolni wyżej wymienionych diecezji podają, że w 744 szkołach powszechnych jakie będą otwarte, znajdzie się 328,000 dzieci. Będzie też w tych diecezjach otwartych 131 szkół średnich z ilością uczniów ponad 100 tysięcy. Ale jak długo te szkoły, będą jeszcze prowadzone, wskutek rosnących trudności finansowych, tego nikt nie może przewidzieć.

Wyżej wymienieni superintendenci szkół katolickich liczą jeszcze na Legislaturę stanową, że ją przekonają na se-

sji w styczniu 1971 r. o konieczności subwencji na katolickie szkolnictwo parafialne. Dotąd większość prawodawców Legislatury stanowej była przeciwna jakiegokolwiek pomocy finansowej dla szkolnictwa parafialnego z uwagi na przepis konstytucyjny o ograniczeniu kościoła od Państwa i z uwagi na zakaz popierania przez państwo jakiegokolwiek religii, jak i zwalczania religii.

Ks. Jerome Ratterman, superintendent szkolny w diecezji Belleville, jest pesymistą. Jego zdaniem jest zgodna opinia wśród katolickich pedagogów, że są oni gotowi do "bombardowania i podpalań", aby Legislatura uchwaliła subwencje na szkolnictwo katolickie, bo z reguły tylko pod naciskiem gwałtu w Ameryce są ustępstwa i rozwiązanie problemów.

Siostry-nauczycielki pracują w szkolnictwie przy głodowych pensjach, nie lepiej są wyposażone w szkolnictwie parafialnym, w szkołach parafialnych coraz większy brak ekwipunku i wyposażenia, podczas gdy na szkoły publiczne idą miliony dolarów — powiedział superintendent ks. Jerome Ratterman.

Skrzypek Dyplomata

Londyn (DP) — Henryk Szeryng, znany skrzypek polski, obywatel meksykański, został mianowany członkiem stałej delegacji Meksyku do UNESCO w Paryżu w charakterze attaché kulturalnego. Te nowe funkcje dyplomatyczne nie przeszkadzają mu w pracy zawodowej.

Organizacja i Program Ósmej Krajowej Konwencji K.P.A.

Już w połowie przyszłego tygodnia rozpocznie się w Chicago w hotelu Sherman ósma Krajowa Konwencja Kongresu Polonii Amerykańskiej.

Komitet Organizacji Konwencji podaje plan organizacji i program Konwencji, jak następuje:
BIURO KONWENCYJNE I REJESTRACJA DELEGATÓW: czynne od czwartku, 13-go sierpnia, godz. 2-ga popołudniu, na Mezzanine, naprzeciw Grand Ballroom.

BIURO INFORMACYJNE DLA DELEGATÓW: czynne jak wyżej: w Lobby hotelu, na parterze.

BILETY NA BANKIET: Zamówione i zapłacone bilety będą do odebrania w specjalnym stoisku bankietowym.

Tamże można będzie zakupić dodatkowe bilety.
PLENARNE (OGÓLNE) SESJE KONWENCYI odbywać się będą w Grand Ballroom.

ZEBRANIA KOMITETÓW KONWENCYJNYCH: Informacje odnośnie miejsca i czasu zebrań poszczególnych Komitetów będą ogłoszone w Biurze Konwencyjnym i Biurze Informacyjnym.

W czasie trwania Konwencji, w piątek i sobotę, 14 i 15

sierpnia, na Mezzanine czynne będą:

STOISKO KSIĘGARSKIE Polish American Book Company urządzone przez współpracę Koła Rodzicielskiego Polskiej Szkoły im. Gen. K. Pułaskiego, T. Szeber, prezes.

WYSTAWA FILATELISTYCZNA I NUMIZMATYCZNA urządzona przez komitet pod przewodnictwem wiceprezesa Wydziału Illinois Napoleona Zbyszewskiego, — przy współpracy Polonus Philatelie Society.

PROGRAM KONWENCYI

Czwartek, 13-go Sierpnia

Od godz. 2-ej po poł. Rejestracja Delegatów.

Godz. 8 wiecz. — Specjalna sesja "Polonia w Latach Siedemdziesiątych". Mówcy: Ks. Rektor W. Ziemia, Sędzia T. Maliszewski, mec. M. Kobeliński, prof. W. Chrypiński. Po referatach — dyskusja. Przewodniczący sesji: wiceprezes KPA K. Łukomski. W Randolph Room.

Piątek, 14-go Sierpnia

Godz. 9:30 rano —

Otwarcie Konwencji.
Inwokacja: J. E. Ks. Biskup A. Abramowicz.

Zagajenie: Dr. E. C. Różański, prezes Wydziału Illinois, przewodniczący Komitetu Przed-Konwencyjnego.

Otwarcie: mec. A. A. Mazewski, prezes KPA.

Benedykcja: J. E. Ks. Biskup Franciszek C. Rowiński.

Dalszy program sesji ustali Komitet Regulaminu.

Godz. 7:30 wiecz. —

Sesja Specjalna

Przemówienie Programowe: mec. A. Mazewski, prezes KPA.

Obchód 50-lecia Bitwy Warszawskiej w roku 1920: Program przewiduje: Przemówienie: prof. Witold Sworakowski, Hoover Institute, Stamford University, Calif.

Program artystyczny w opracowaniu Feliksa Ref-Rena Konarskiego.

Sobota, 15-go Sierpnia

Godz. 9 rano do 5-jej popoł. — Sesje Konwencji według programu ustalonego przez Komitet Regulaminu.

Godz. 7 wiecz. — Bankiet
W programie: Nadanie "Heritage Award" Wydziału Illinois drowi Józefowi Wytrwał.

Główne przemówienie: Mayor Detroit Roman S. Gribbs.

Przewodniczący Bankietu: mec. M. Kobeliński, wiceprezes Wydz. Illinois.

Przewodnicząca Komitetu Biletów: Irena Wallace, wiceprezeska ZNP.

Niedziela, 16-go Sierpnia

Godz. 9 rano — Msza Św. w kościele św. Trójcy, celebrowana przez J. E. Ks. Biskupa A. Abramowicza.

Autobusy do kościoła odjadą z przed hotelu o godz. 8:30 rano.

Godz. 10:30 rano — Sesja kończąca według programu ustalonego przez Komitet Regulaminu.

KARNAWAL MACIERZY POLSKIEJ

W dniach od 21-go do 30-go sierpnia, 1970 r.
W dnie powszednie od 7-jej wieczorem
W niedziele od 3-jej po poł.

CENNE NAGRODY DO WYGRANIA

\$1,000 Bond St. Zjedn.; 25-calowa Kolorowa TV Sylvania, Hi-Fi Stereo, \$100 Bond St. Zjedn., Rower.

Wygrywający właściciele losów nie muszą być obecni.

Książeczki z tymi biletami nabywać można: — "Carnival Committee", 4842 W. Fullerton, Chicago, Ill. 60639 lub telefonując: — 622-0132.

Darmo Radio Transzystorowe co wieczór.
Wygrywający musi być obecny.

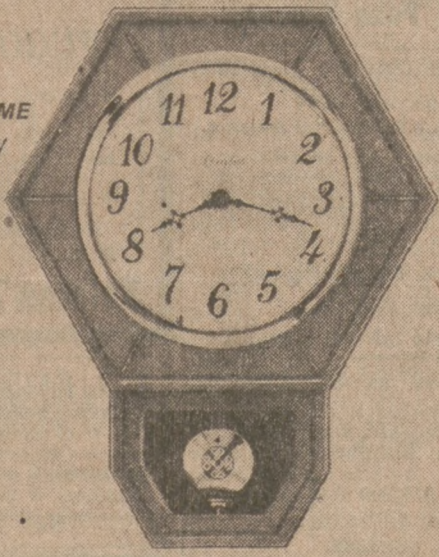
Każdy wieczór poświęcony innej organizacji: —
21 sierpnia American Youth . . . 22 Związkowi Narodowemu Polakom . . . 23 Zjednoczeniu Pol. Rzym. Kat. . . 24 Partii Republikańskiej . . . 25 Związkowi Polek . . . 26 Partii Demokratycznej . . . 27 Rycerzom Kolumba . . . 28 Klubowi Rabka-Zdrój, Odrowąż Podhalański i Lidze Morskiej . . . 29 Kongresowi Polonii . . . 30 Macierzy Polskiej.

Co Wieczór Inna Orkiestra

Liberty Savings has the time...

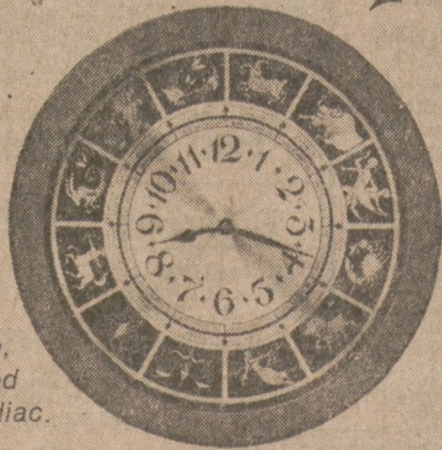
SCHOOLTIME
A nostalgic way to keep tabs on time.

THE MONTERREY
Mediterranean influence in wrought iron scrollwork.

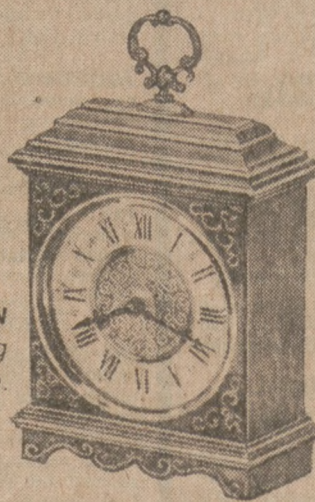

SPICE DRAWER
Adds old world charm to time telling.

STAR GAZER
As contemporary as can be, the dial is ringed with the signs of the zodiac.

THE BARON
Traditional styling to add elegance to your home.

if you have the money

There's a time for everything. There is a time to work... a time to save. A time to get more than highest savings interest. A time to get a free gift when you save. Now is that time. And what could be more appropriate than a smart-looking Spartus electric clock for your home. Choose from five timeless models... each with a handsome woodtone finish. Select Zodiac designs... a replica of the time-honored schoolroom clock we used to know so well... a spice rack design that seems to make your hours in the kitchen fly by... an elegant Provincial styling for your most formal room... or accents of wrought iron that bring out the Mediterranean trend in furnishings.

When you deposit \$200 or more in a new or existing Liberty savings account between June 25 and July 31, 1970 you may select any of these decorator-perfect clocks for only \$5. A mere fraction of their real value. Better still, it can be yours free if you deposit \$1,000 or more.

A timely message for all savers

When you — and your money — spend some time at Liberty Savings you'll find it very interesting. So interesting in fact, you'll want to stay longer. That's fine. We'll make all your tomorrows better if you start today to save at Liberty Savings. When you come to Liberty to save, it's time well spent.

6%
annually

TWO-YEAR SAVINGS CERTIFICATES
2-10 year maturities
\$5,000 minimum — or more in any amount
Automatically Renewable.

5 3/4%
annually

ONE-YEAR SAVINGS CERTIFICATES
12-month maturity
\$1,000 minimum — or more in any amount
Automatically Renewable.

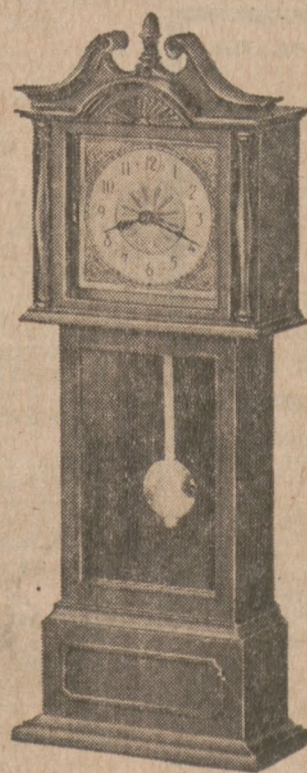
5%
annually

REGULAR PASSBOOK ACCOUNTS
Add, withdraw in any amount at any time

Our grandfather clock is a little swinger

Only 18 1/2 inches high... but its every bit as stately as the tall clock that stood in every entry hall in a time gone by. The stately Junior Grandfather Clock features an electric swinging pendulum attached to a precision movement... with a hand finished woodtone case. A perfect accent for every table, desk or mantle.

Deposit \$200 or more and you may have this replica of the classic timepiece in your home tonight for only \$8. Our Grandfather will be a free gift to you when you deposit \$5,000 or more in a new or existing Liberty account.

Chester W. Smigiel, President

LIBERTY SAVINGS

2392 Milwaukee Avenue/Chicago, Illinois 60647/EV 4-4000

Liberty Savings Times: Monday, Friday 9-8/Tuesday, Thursday 9-4/Saturday 9-12/Not Open Wednesdays

Strength • Safety • Stability • Service • For over 72 Years

KOMITET SKARBU Narodowego R.P. NA STAN ILLINOIS W CHICAGO

urządza

TRADYCYJNY DOROCZNY PIKNIK

w niedzielę, 9 sierpnia 1970 roku

OGRODZIE WOŹNIAKA

2530 Blue Island Ave.

na który uprzejmie zaprasza Polonię, swych członków i sympatyków wraz z rodzinami i przyjaciółmi.

Początek Pikniku o godzinie 1-szej po południu
Orkiestra Blue Band Cicheckiego

DONACJA \$1.50 — dorośli, dzieci do lat 12 — wstęp wolny.

KOMITET PRZYJĘC:

Min. Pełnomocny dr. Juliusz Szyszowski
Min. dr. Wacław Gawroński
Stefania J. Kalisz
Kinga P. Dziubak
Plk. Piotr Hareja

KOMITET WYKONAWCY:

Tadeusz Strugiński — Prezes Komitetu
Plk. Kazimierz Sternal
Michał Szymański
Edmund Wenzel
Alfred Stokinger
Józef Dziurkiewicz
Józef Sikora
Jerzy Mikłaszewski
Stefan Kowalik
Plk. Mieczysław Januszewski
Kazimierz Wasilewski